



SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 14
december 2012
číslo 10



ROK VIERY 2012
2013



Rok
sv. Cyrila a Metoda

Mons. Alojz Tkáč, emeritný arcibiskup
20. výročie konsekrácie
našich kostolov

Advent - očakávanie

Celý náš život sprevádzajú pocity očakávania. Niekedy čakáme na veľké veci a udalosti, napr. ukončenie školy, prijatie do zamestnania, manželstvo, ukončenie choroby; inokedy zasa čakáme na bežné veci, napr. čakáme, aké bude počasie, či budú deti v škole odpovedať, čakáme na autobus či na chutný obed. Celý advent charakterizuje očakávanie – narodenie Krista. Má ale adventné očakávanie nejaký zmysel? Na aký príchod Božieho Syna čakáme? Na historický? Nie, pretože historický Ježiš už na tejto zemi žil a znova sa tu nenarodí. Na sviatostný? Ani na ten nie, veď Ježiš je stále prítomný medzi nami v Eucharistii a vo sviatostiach. Teda aké narodenie Ježiša Krista očakávame? Je to narodenie Krista v našom živote, v našich skutkoch a slovách. Čo to vlastne znamená? Aby sme to lepšie pochopili, vysvetlíme si to na obraze narodenia človeka.

Každá dobrá budúca matka prežije tri etapy: Prvou etapou je rozhodnutie, že matka chce dieťa, slobodne sa pre neho rozhodne a teší sa na jeho príchod. Veď aké by to bolo očakávanie, keby matka dieťa nechcela. Podobne je to s nami: ak chceme, aby sa Kristus narodil v našom živote, musíme sa pre neho rozhodnúť, musíme ho chcieť a uveriť, že on dáva zmysel nášmu životu. K tomu nás nikto nemôže donútiť.

Druhou etapou je pôrod. Je to bolestná etapa. Takisto aj narodenie Krista v našom živote predpokladá, že zanecháme svoje hriechy a to je často bolestné. Veď oveľa ľahšie je hrešiť ako žiť čnostným životom.

Posledná etapa v živote matky je znovu radostná, keď matka vidí svoje dieťa a môže sa ho dotýkať. V tej chvíli zabudne na bolesť a teší sa, že dieťa žije a že je zdravé.

A takáto situácia nasleduje v živote človeka, ktorý sa rozhodne zanechať hriech a začne sa starať o skvalitnenie vlastného života. Človek sa začína tešiť z toho, že môže stále viac milovať, viac odpúšťať a viac dávať. Stará sa o to, aby sa nezastavilo jeho zameranie na Boha a na blížneho. V tejto etape sa už človek nechce vrátiť, pretože zážitky z lásky k Bohu a blížnym sú silnejšie ako spomienky na hriechy minulosti.

Advent je časom milosti, aby sme zanechali život „starého“ hriešneho človeka a tak aby sme sa každým dňom približovali k osobným Vianociam. My ľudia v živote všeličo očakávame. Ale aj Kristus očakáva čosi od nás – chce sa narodiť v našom živote. Dovolíme mu to?

duchovn otec Marek



OBSAH

ÚVODNÍK

Advent - očakávanie2

KATECHÉZA

Homília: Advent 4

Bl. kardinál Newman 6

ROZHOVOR

Mons. Alojz Tkáč..... 8

Mágia, horoskopy, veštenie 13

Desatoro..... 14

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Požehnanie sochy J. Pavla II.16

Stretnutie s osobnosťou 18

Vianočný list pre Teba19

Príbeh 20

Adventné obdobie 22

AHOJ DETI!

December 23

Santa Claus 24

Máš problém 25

Zdravé sebedomie 26

Trampoty v manželstve 28

Stalo sa, Stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

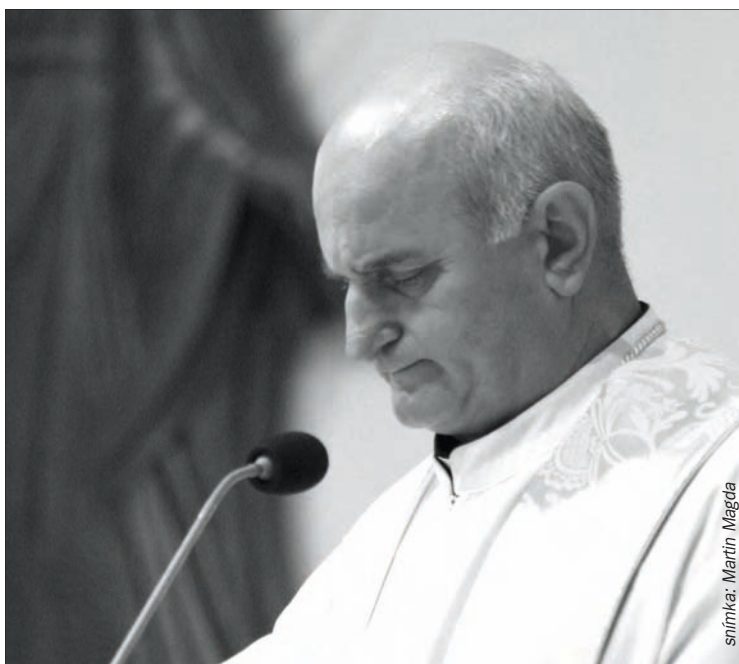
SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnúťorná predná: M. Magda

Vnúťorná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča, Ovčie



snímka: Martin Magda

V stredu 7. novembra 2012 v skorých ranných hodinách si Pán života a večnosti povolal k sebe kňaza Milana Balicu.

+ Milan Balica sa narodil 6. júna 1947 v obci Slovenské Krivé. Za kňaza bol vysvätený 8. júna 1975 v Bratislave. Svoju kňazskú službu vykonával vo farnostiach 1975 Zbudské Dlhé, 1976 ZVS, 1978 Prešov, 1980 Široké, 1990 Tibava, 1991 Nižná Šebastová, 2006 Dlhé nad Cirochou.

Zádušnú svätú omšu a pohrebné obrady za zosnulého kňaza Milana Balicu slúžil arcibiskup Mons. Bernard Bober v Slovenskom Krivom (farnosť Zbudské Dlhé) v sobotu 10. novembra 2012.

Dušu zosnulého kňaza odporúčame do vašich modlitieb.

Poznámka redakcie: Zosnulý kňaz Milan Balica pôsobil desať rokov vo farnosti Široké, ktorej sme boli filiálkou. Mnohých z nás zosobášil a pokrstil naše deti. Pri predmanželských a predkrstných náukách vyžadoval, aby sme ako kresťania katolíci ovládali všetky základne modlitby. Na zádušnej sv. omši a na pohrebných obradoch sa zúčastnili aj veriaci z našej farnosti Vítaz a filiálky Ovčie.

SPEKTRUM

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu



Za vydanie zodpovedá:

Mgr. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda

Kontakty: Tel.: 051/791 62 35; 791 61 16

www.vitaz.rimkat.sk

e-mail: vitaz@rimkat.sk,
spektrum@rimkat.sk

číslo účtu: 20298748/6500

názov účtu: rímskokatolícka cirkev
farnosť Vítaz

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

HOMÍLIE

2. adventná nedeľa rok ©

V minulom čísle nášho Spektra sme uverejnili prvú z homílií nášho rodáka kňaza Mgr. Jána Biroša. Tieto homílie budeme uverejňovať v rámci katechézy k Roku viery.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.



Advent

Advent nie je len spomienkou na historický príchod Pána Ježiša pred stáročiami. Ani vec ďalekej budúcnosti, kedy príde v moci a v sláve. Kristus a jeho kráľovstvo nie je len vec milosti, alebo budúcnosti. On prichádza už dnes. Je potrebné mu pripraviť cestu do našich srdc a spoločnosti.

Drahí bratia a sestry, čím viac sa blížia Vianoce, tým viac sa v ľuďoch prebúdza srdečnosť, vzájomnosť, dobrotivosť a vládnosť. Jeden starý kňaz raz povedal: „Keď sa blížia Vianoce, vždy sa mi tlačia slzy do očí. Niekedy to neviem pochopiť, že tieto vzácné vlastnosti, ktoré sú v ľuďoch po celý rok akoby zasypané, zahrabané, objavujú sa práve na Vianoce. To musí mať nejaký dôvod. Muselo sa niekedy niečo stať, čo má dodnes vplyv na človeka. Robí to snáď „legenda“, ako mnohí hovoria o Matke a Dieťati, ktoré sa jej v Betleheme narodilo? Ale predsa rozprávky a povesti sú čosi mŕtve už na prvý pohľad, prečo by sme sa tou rozprávkou o Betleheme po 2000 rokoch dnes vzrušovali?

My tvrdíme: „Boh sa stal v Betleheme človekom a tento človek je Ježiš Nazaretský. Táto udalosť zanechala v ľudstve také stopy, že ich nikto nezotrie! Túto skutočnosť živo a presne zachycuje dnešné evanjelium, ktoré by

mohlo niešť nadpis: „Nie mýtus, ale história.“ Začiatky Ježiša neležia niekde v tmavom neznámom dávnoveku, ale v kontrolovanom svetle ľudských dejín. Aj kresťanský letopočet a počítanie rokov sa datuje práve narodením Krista. Evanjelista svätý Lukáš uvádza šesť historických dát, mená šiestich mužov. Ale je dobré, keď môžeme Ježišovu osobnosť konfrontovať s historickou skutočnosťou. Tak aspoň ulomíme hrot všetkým rečiam o tzv. vianočnej legende, mýte, rozprávke, alebo povesti.

Ježišovými súčasníkmi boli Tiberius, Herodes, Pilát, Annáš, Kajfáš, Lyzaniáš a Filip. Početná galéria mužov, o ktorých dejiny nemlčia. Všimnime si aspoň niektorých z nich.

Tiberius bol Augustovým nástupcom na cisárskom tróne. Bol to nedôverčivý a krutý panovník. Za jeho vlády sa konali povestné cisárske monstprocesy. Za každú maličkosť boli občania stavaní pred súd, pod katovým mečom denne padali hlavy.

A Herodes? Celý život bol štvany chorobnou úzkosťou o svoj život. Dal zavraždiť svoju ženu, matku, svojich synov a synovcov. Bolo to kĺbko vražd a nerestí.

Pilát musel utiecť z Pontu, pretože tam niečo nedobré vykonal. Bol predvolaný do Ríma kvôli

stážnostiam, ktoré sa na neho nahromadili. Odsúdený bol do vyhnanstva v Hyspánii, kde zapadol ako kameň do vody.

Annáš vystriedal svojho strýka Kajfáša. Rimania nariadili takéto striedanie veľkňazov každých päť rokov, aby si niektorý z veľkňazov nemohol vybudovať u ľudu vysokú pozíciu a postaviť sa proti Rimanom vzburou.

Za vlády týchto ľudí vystúpil Ján Krstiteľ pri Jordáne. Bol si vedomý, že je poslaný od Boha, zaznel na púšti Boží hlas nad Jánom, Zachariášovým synom. Chodil po celom okolí Jordána a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov. Považoval sa za predchodcu, za kráľovského posla, za Herolda prichádzajúceho Mesiáša. „Pripravte cestu Pánovi!“ Dnes sa ani nevie, čo to bol vlastne Herold. Bol to hlásateľ, ktorý išiel pred príchodom kráľa a vyzýval ľudí, aby poriadne pozametali ulice a upravili rozbité cesty. Kde sa tak nestalo, bolo zle. Ján však nebol obyčajným Heroldom. Neprišiel z kráľovského paláca na koni, za zvuku trúb a bubnov, ale zo samoty púšte. Tridsať rokov tam mal možnosť a dostatok času, aby si premyslel, čo v živote má a nemá cenu. Jeho myšlienky a odhady sa pohybujú okolo prichádzajúceho Mesiáša. Podľa toho vyzerajú i



snímka: M. Magda

jeho kázne. Nežiada, aby ľudia zametali ulice a vyzdobili ich, ale volá: „Pripravte cestu Pánovi!“ To znamená vylepšíte, opravte cestu svojich srdc. A vrcholom jeho kázni je tvrdenie: „Každá bytosť uzrie Božiu spásu.“ Dnešný človek nerozumie neobvyklým slovám: spása, byť spasený, oslobodený.

V každom storočí, ba desaťročí ľudia hľadali novú cestu a zakaždým verili, že dosiahnu skutočné šťastie a vlastnú blaženosť. Tisíce filozofických smerov, svetových názorov a etických systémov lákalo ľudí na nové cesty, na ktorých dôjdu blaha a spásy. Na konci každej cesty bývalo a býva fiasko, chaos a tragédia sklamaných a uštvaných srdc. Koľko rôznych ciest každý z nás vyskúšal, keď sme vsadili všetko na peniaze, alebo

na pôžitky, na vyššiu mzdu, kratšiu pracovnú dobu, vyšší životný štandard, bytovú kultúru. Keď sme vsadili na väčšiu morálnu voľnosť a oslobodenie od tzv. náboženských predsudkov. Nakoniec sme neboli ani šťastní, a ani sa svet nestal lepším. Očakávali sme spásu od techniky, vedy, pokroku, od paktov a konferencií, ale toto všetko nám prinieslo len málo šťastia. Museli sme nakoniec dospieť k presvedčeniu, že blaho a spása je len skromným percentom, závislá na materiálnych veciach, že sa nedá na tomto svete zhotoviť ako výrobok v továrni. Človek nežije len z chleba. Ján Krstiteľ vyslovil tvrdenie: „Naozajstná spása a sloboda pochádza len od Boha, presnejšie od tohto Ježiša Krista z Nazareta.“ Neslýchané tvrdenie! Od tohto Je-

žiša, ktorý sa narodil chudobný v maštali, ktorý od začiatku ukazoval svoju bezmocnosť a ktorý ako stroskotanec skončil na kríži?

A práve tu začína triedenie duchov. Kristus nikdy nesľuboval blaho a spásu v bežnom slova zmysle. Ani život plný kypiaceho zdravia a dosažiteľného šťastia. Načo ľudia vsádzajú a prisahajú? Peniaze, zisky, zásluhy, popularita, spoločenské postavenie, má u neho minimálnu cenu. Nesľuboval vôbec nič, čo sa dá ľudsky zmerať, zväžiť, zhodnotiť, ale žiadal: „Majte vieru vo mňa! Dôverujte mi za každej životnej situácie! A potom so mnou budete silnejší ako všetci mocní tohto sveta dohromady, ba silnejší ako sama smrť!“ Amen.

Mgr. Ján Biroš

Bl. John Henry kardinál Newman

Kto je pravým dobrodincom pre svet

Kázeň na sviatok sv. Ondreja, apoštola (1. časť)

John Henry Newman (* 21. február 1801, Londýn – † 11. august 1890, Edgbaston) bol anglikánsky a katolícky teológ a filozof, roku 1879 ho Lev XIII. vymenoval za kardinála. Za Božieho služobníka bol vyhlásený 21. januára 1991. Za blahoslaveného ho vyhlásil Benedikt XVI. 19. septembra 2010 počas oficiálnej návštevy Anglicka.

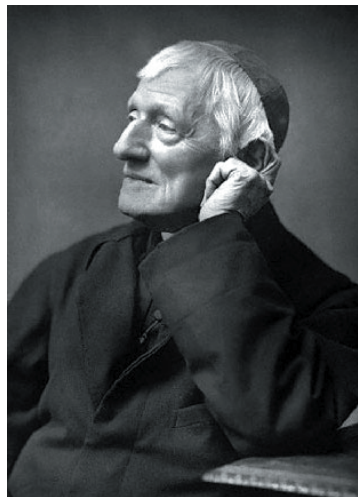
„Jeden z tých dvoch, čo to počuli od Jána a nasledovali Ježiša, bol Ondrej, brat Šimona Petra“ (Jn 1, 40).

Sviatok sv. Ondreja leží na prahu nového cirkevného roka. V tomto adventom čase začíname našu niekoľkotýždňovú prípravu na slávenie Kristovho narodenia. Sv. Ondrej, ktorého si dnes pripomíname, zaujíma prvé miesto medzi apoštolmi, pretože, ako nás informuje Sväté písmo, prvý z nich našiel Mesiáša a usiloval sa byť Jeho učeníkom. Okolnosti, ktoré predchádzali jeho povolanie sú opísané vo svätom Evanjeliu. Evanjelista Ján píše, že bol to Ján Krstiteľ, kto Ondrejovi ukázal Spasiteľa. Bolo vhodné, aby sám Kristov predchodca bol nástrojom, ktorý k Nemu priviedol prvotiny z apoštolov.

Svätý Ondrej, dovtedy jeden z Jánových učeníkov, bol pri svojom učiteľovi s ďalším druhom, keď sa stalo, že Ježiš prechádzal popri nich. Krstiteľ, ktorý od prvých dní dával najavo podriadenosť v začínajúcom sa diele spásy, využil túto situáciu, aby svojim dvom učeníkom ukázal na jeho zavŕšiteľa. Povedal im: „Hľa, Boží Baránok“. To je Ten, o ktorom som vám hovoril, ktorého vyvolil a poslal Otec,

skutočný obetný Baránok, ktorého utrpením budú zmierené hriechy sveta. Hneď, keď to počuli, tí dvaja (z ktorých jeden, ako som povedal, bol Ondrej) opustili Jána a išli rovno za Ježišom. On sa obrátil a spýtal sa ich: „Čo hľadáte?“ Oni vyjadrili túžbu byť s Ním, aby mohli počúvať Jeho učenie; a On im dovolil sprevádzať ho domov a stráviť ten deň pri Ňom. Nevieme, čo im Ježiš povedal, ale sv. Ondrej prijal takú istotu o pravde slov Jána Krstiteľa, že vzápätí išiel za svojím vlastným bratom, aby mu povedal, čo našiel. „On hneď vyhľadal svojho brata Šimona, a povedal mu: „Našli sme Mesiáša“ ... a priviedol ho k Ježišovi“ (porov. Jn 1:35-42).

Sv. Ján Evanjelista, ktorý pre nás zachoval rozličné poznámky o jednotlivých Apoštoloch, aké nenájdeme v prvých troch evanjeliách, hovorí o Ondrejovi na ďalších dvoch miestach. Predstavuje ho pri tom v situáciách, ktoré ukazujú, že hoci sa o tomto Apoštolovi dnes vie málo, v skutočnosti sa tešil veľkej priazni a dôvere nášho Pána. V dvanástej kapitole Ján opisuje Ondreja, ako privádza ku Kristovi určitých Grékov, ktorí prišli do Jeruzalema na bohoslužbu a chceli ho vidieť.



A čo je pozoruhodné, títo cudzinci najprv oslovili Sv. Filipa. On, hoci bol sám apoštol, namiesto toho, aby vzal sám na seba úlohu uviesť ich, obrátil sa na svojho krajana z mesta, Sv. Ondreja, akoby ten z dôvodu veku alebo blízkosti k Ježišovi bol vhodnejším sprostredkovateľom ich prosby. „Filip šiel a povedal to Ondrejovi. Ondrej a Filip to išli povedať Ježišovi“ (Jn 12:22).

Títo dvaja apoštoli sa spoločne spomínajú aj v šiestej kapitole toho istého Evanjelia pri rozhovore, ktorý predchádzal zázračné rozmnoženie chleba a rýb. Znovu je Ondrej tak ako predtým zamestnaný službou predstavovať určité osoby Kristovi. „Je tu chlapec,“ hovorí Pánovi, chlapec bez odvahy azda predstúpiť sám od seba, „ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby“ (Jn 6:9).

Informácia poskytnutá v týchto statiach o Ondrejovi

vej zvláštnej prijateľnosti zo všetkých apoštolov pred Ježišom potvrdzuje jediné miesto v ostatných evanjeliách, okrem spomenutých, kde sa jeho meno nachádza. Keď Pán Ježiš predpovedal zánik chrámu v Jeruzaleme, „opýtali sa ho Peter, Jakub, Ján a Ondrej, keď boli sami: ‘Povedz nám kedy to bude’” (Mk 13:3). Týmto štyrom Spasiteľ následne vyjvil znamenia svojho príchodu a konca sveta. Tu sa Sv. Ondrej predstavuje vo zvláštnej dôvere u Pána Ježiša v spoločenstve tých apoštolov, o ktorých sa vie že si ich vybral z Dvanástich pri rozličných príležitostiach prejavmi mimoriadnej priazne.

Popri týchto poznámkach inšpirovaného textu je o sv. Ondrejovi známe málo. Hovorí sa, že kázal Evanjelium v Skýtii v oblasti Čierneho mora, a že bol napokon umučený v Achájsku. Zomrel smrťou na kríži, ktorého tvar sa v tradícii doteraz označuje jeho menom.

Hoci nám Písmo hovorí o ňom málo, poskytuje nám toho dosť pre poučenie, ktoré je dôležité. Skutočnosti sa majú takto: Sv. Ondrej sa obrátil ako prvý z apoštolov; tešil sa zvláštnej dôvere u Pána Ježiša; trikrát sa opisuje ako predstavuje druhých Ježišovi; a napokon, z histórie o ňom vieme málo, kým dôstojné postavenie a meno najvyššieho uznania získal jeho brat Šimon, ktorému Ondrej sprostredkoval poznanie svojho Spasiteľa.

Z tohto pre nás vyplýva nasledovné poučenie: že najužitečnejší nevyhnutne nie sú vo svojej generácii, ani sa najviac



Ilustračná snímka: M. Magda

netešia Božej priazni tí, ktorí okolo seba robia najväčší rozruch vo svete a ktorí sa zdajú byť vodcami veľkých zmien a udalostí zaznamenaných v dejinách. Naopak, ak aj sme schopní ukázať na určitý počet ľudí, ktorí predstavovali skutočné nástroje nejakých veľkých dobrodení pre ľudstvo, náš úsudok o ich dôležitosti pri porovnaní jedného k druhému je často veľmi chybný. Až tak, že keby sme chceli v celkovom pohľade skutočne pozorovať Božiu ruku v ľudských záležitostiach a nájsť prvotné zdroje Jeho láskavých dobier, prejavujúcich sa vo svete, museli by sme sa odučiť od nášho obdivu pre mocných ľudí

s výnimočným postavením, od uznávania rozhodnutí učených alebo tých, za ktorými stáli veľké masy. Potrebovali by sme uprieť svoj pohľad na osobný život a hľadať v tom, čo čítame alebo vnímame skutočné znaky Božej prítomnosti, milosti ukazujúce osobnú svätosť v Jeho vyvolených.

Aj keď sa títo môžu zdať pre ľudstvo slabými, sú silní skrze Boha, majú vplyv na chod Božej Prozretelnosti a stávajú sa zdrojom veľkých udalostí, ktoré zasahujú svet v celej šírke, kedy múdrosť a sily prirodzeného človeka sú bezmocné.

preklad: Ján Dolný 24. 11. 2012



Mons.

Alojz Tkáč, emeritný arcibiskup

Stretávame sa, otec arcibiskup, deň po dni pri slávení výročí konsekrácií nášho farského chrámu Jozefa, robotníka vo Víťaze, ako aj chrámu svätej Barbory, mučenice v Ovčí.

Vysvetlite nám, čo vlastne konsekrácia chrámu je a čo tým chrám dostáva.

Konsekrácia, po slovensky posvätenie chrámu, je liturgický úkon po ktorom, ako hovorí posväcujúca modlitba, chrám sa stáva Božím posväteným miestom. To znamená, že nesmie slúžiť na nijaké iné účely, než na Boží kult. Odsvätiť sa chrám nemôže, len ak by prestal niektorý chrám slúžiť svojmu účelu; vtedy sa urobia určité liturgické úkony, ktoré ho vyberajú zo služby Božieho kultu.

Keď ste dostali pozvanie od nášho duchovného otca, určite ste si hneď predstavili náš kostol a spomenuli ste si na jeho vysviacku. Tešili ste sa k nám?

Určite. Dá sa povedať, na každú slávnosť, ktorá je pre duchovné dobro veriacich, sa teším. Výročia, predovšetkým okružle výročia, kde je na



snímka: M. Magda

konci päťka, alebo nula treba vždy osláviť tak, že keď ide o cirkevné inštitúcie, respektíve o cirkevné slávnosti, napr. posviacka kostola, alebo keď je výročie prvej písomnej zmienky, vtedy obce či mestá majú zavolať biskupa na takúto slávnosť, pretože je potrebné poďakovať za všetky milosti, ktoré za toto dlhé obdobie veriaci alebo občania dostali. A potom treba prosiť o milosti do ďalšieho obdobia, do budúcnosti.

Robíte si otec arcibiskup štatistiku. Spomínali ste 130 konsekrovaných kostolov.

Áno, každá posviacka a nielen posviacka, ale dokonca v mojom kalendári, teda v mojej kronike je to všetko spracované. Je to urobené od začiatku mojej biskupskej služby, teda

od roku 1990 až do roku 2005. Je to presne zistené i zaregistrované, pretože jeden z našich teraz už kňazov, robil ako seminarista diplomovú prácu práve z týchto posvätení a požehnaní, je to jednoducho zmapované. Od roku 2005 to už oficiálne nie je, ale ja mám zapísané v kalendároch, ktoré mám, všetky návštevy farností a všetky požehnanie i posvätenia.

Keď sa konkrétne zahľadíte na nejaký dátum, respektíve na nejaké miesto, kostol, viete si ho predstaviť?

Áno, viem si ho predstaviť. Vtedy bol vždy kostol plný. Aj váš kostolík vo Víťaze som si vedel predstaviť, aj tento váš v Ovčí, lebo viem, aký bol problém, keď ste si chceli postaviť nový kostol. Omurovali ste

staré múry, ale potom ste to museli zbúrať. Viem, spomínam si na to.

Spomínali ste plný kostol. Ako vo všeobecnosti vnímate „odliv“ veriacich z kostolov?

Lavice sú vždy plné, to je pravda, ľudia stoja na chóroch, je tam plno chlapov. Keď si ale predstavím veľkosť obce, „mrknem“, koľko je v jednej lavici ľudí, vynásobím to, tak si viem predstaviť, asi koľkí nie sú. Čo ma zvlášť mrzí a z čoho som smutný je to, keď v nedeľu, alebo v prikázaný sviatok, keď som v niektorej farnosti, vidím, že v kostole nie sú deti a toľko, koľko by malo byť. V našich obciach máme školy s desiatkami a stovkami detí, máme cirkevné školy. Keď prídem na svätú omšu, tak naozaj je ten počet maličký. Chýbajú deti všetkých vekových kategórií, do toho zahrňujem tie najmenšie, ale tie sú najviac ospravednené a matky s nimi, alebo starý rodičia. Tie deti, ktoré môžu prísť samé, teenageri, dospievajúci, by mali prísť sami. Z toho je mi smutno.

V súvislosti s posvätnosťou chrámov sa hovorí o tom, či moderná technika, teda ozvučenie, osvetlenie a iné technické vybavenie nenarušajú vo všeobecnosti posvätnosť chrámov.

Sú liturgické normy, ktoré sa prekročiť nesmú a nemali by sa prekročiť. Keď prídem do farnosti, napríklad zvlášť na birmovku, tak sa tam mladí chcú „producírovať“ a mnohokrát si vyspevujú, prepáčte poviem, že až kikirikajú, predovšetkým sú to dievčatá, a to sa nemá.

Potom ďalšia vec je, že ide o to, aby boli spevy primerané svätej omši. Napríklad na sväte prijímanie sa nesmú spievať mariánske piesne, samozrejme majú sa spievať piesne liturgické z jednotného katolíckeho spevníka. Pred časom som určil, bolo to v obežníku našej košickej arcidiecézy, kedy sa musí spievať z jednotného katolíckeho spevníka a kedy sa môže doplniť spev tzv. mládežnícky. Povedzme, nech si zaspievajú na začiatku, ale aj vstup musí byť taký, aby sa veriaci nabudili spoločne. Potom na obetovanie podobne, môžu tam zaspievať po verši z jednotného katolíckeho spevníka a tak isto aj pri svätom prijímaní. Na konci omše klasické piesne, ktoré spievame. Mladí si môžu zaspievať, keď už ľudia vychádzajú z kostola. Lebo veriaci musia odchádzať z kostola s vedomím, že sme silní.

V bulletine pri príležitosti vášho výročia - 75 rokov života - ste si vybrali citát svätého Martina z Tours. Máte k tomu svätcovi špeciálny vzťah.

Tento citát nám hovorí veľa, pretože v 75. roku života som požiadal Svätého Otca a podal som podľa kódexu kánonického práva abdikáciu. Svätému Otcovi som predložil odovzdanie úradu a napísal som, že ak ma Pán Boh ešte potrebuje, budem ochotne slúžiť. Ukázalo sa, že sú viac ako dva roky od vtedy, čo nie som diecéznym biskupom a Pán Boh mi dožičil, že môžem slúžiť ďalej, chvála Bohu.

Obrátil by som pozornosť k nášmu časopisu Spektrum.

Poznáte ho, pravidelne vám ho zasielame. Ako ste spokojný s jeho úrovňou a obsahom.

Z môjho pohľadu sú to dve veci. Možno tá druhá vec súvisí s tou prvou. Je písaný príliš malými písmenami, ale to asi kvôli tomu, aby ste azda tam dostali viac materiálu. Je to nevýhoda, najmä pre starších veriacich. Druhá vec je, že by tam toho materiálu nemuselo toľko byť. Inak sú tam dobré články a príspevky, rubriky. Máte svojich stálych prispievateľov a homílie. Viete, niekedy aj v Katolíckych novinách, alebo v Katolíckom týždenníku máme skrátenej príhovor, alebo skrátenej katechézu Svätého Otca. I toto by niekedy mohlo byť, ale keď si to ľudia tak žiadajú, nemajú vážne výhrady, tak robte to tak, ako robíte. Som len pozorovateľ, ktorý to pozoruje z diaľky. Aby to teraz nebolo, že ja to tak chcem, že majú byť veľké písmená a menej materiálov.

Na záver vás poprosím o povzbudenie pre našich čitateľov, pre našich veriacich z farnosti, aj z filiálky.

Teraz máme dve veľké výročia. Je tu Rok viery, ktorý vyhlásil Svätý Otec Benedikt XVI. A druhé je výročie príchodu našich vierozvestov svätých Cyrila a Metoda. Tak prosím konkrétne - pozorne počúvať kázne, podľa možnosti čítať Katechizmus katolíckej cirkvi. Poznávať pravdy viery, poznávať Božie prikázania a prehlbovať vieru a odovzdávať ju v rodinách, na tom najviac záleží.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: M. Magda a M. Gondová

Vypočuj nás, Pane

Daj nám, Pane,
tešiť sa z prítomnosti
a nefakať sa
z budúcnosti.

Ty máš silu,
zázračnú moc,
ochraňuj nás
každúčkú noc.
Noc čo noc,
deň čo deň,
o to Ťa prosíme,
Pane, len.

V každom kroku
žitia hodine,
prosíme Ťa, Pane,
jedine,
bys vyslyšal si
prosy naše,
ktoré na oltár
prednášame,
túžby, bôle,
čo máme.

Premeň ich v radosť,
uzdravenie
a pre nás všetkých
potešenie.
By nám srdce
láskou k Tebe
naplnené bolo,
aby sa nám
dobro žilo.

Poďakujeme sa nášmu
Nebeskému Otcovi,
veď On nám
tak dobre hovorí.
Iste nás má
všetkých rád,
či svieti slnko,
či je chlad.

Marta Pacovská,
Široké

Mons. Alojz Tkáč, emeritný biskup

* 2. 3. 1934 Ohradzany
o. 25. 6. 1961 Bratislava, Ambróz Lazík
m. 14. 2. 1990 Ján Pavol II.
k. 17. 3. 1990 Košice, Všešportový areál, Jozef kardinál Tomko
m. 31. 3. 1995 arcibiskup-metropolita košický, Ján Pavol II.
2. 7. 1995 dostal pálium od Jána Pavla II., Košice

Alojz Tkáč. 1961 kaplán Zborov, 1963 vojenská služba, 1964 archivár biskupského úradu Košice, 1976 mimo pastorácie (vodič električky a skladník), 1983 farár Červenica, 18.2.1990 apoštolský administrátor, 1990 košický biskup, 4. 4. 1994 podpredseda Konferencie biskupov Slovenska, 1995 prvý košický arcibiskup Alojz Tkáč.

Spolupracoval na otvorení a udržiavaní Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka a Teologického inštitútu v Spišskom Podhradí - Spišskej Kapitule; pokračoval v opravovaní košickej katedrály; 8. 9. 1990 uviedol pavlínov do Vranova nad Topľou; dal vybudovať diecézny kňazský domov vo Veľkom Šariši; dal opraviť biskupský úrad; 4. 10. 1994 znovu otvoril Kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach, pričom sa začala jeho generálna oprava; zriadil karmelitánsky kláštor v Košiciach - KVP (posvätený 24. 6. 1995); založil nové farnosti; postavilo sa 80 nových kostolov (za 5 rokov!); Košice boli ako metropola novej cirkevnej provincie 31. 3. 1995 o 12:00 hod. povýšené na sídlo arcibiskupa; 2. 7. 1995 Svätý Otec Ján Pavol II. v Košiciach-Barci kanonizoval troch košických mučeníkov; 24. 8. 1995 ustanovený metropolitný súd.

Nositeľ Zlatej Jánskeho plakety za dobrovoľné darovstvo krvi (75 krát).

Popis erbu. Biskupský erb (1990 - 1995, nezobrazený): V pravej časti štítu zlaté zvislé brvo rozdeľujúce štít na pravú 1/3 a ľavú 2/3, prekrížené s vodorovným zlatým brvom v hornej časti štítu, deliacim štít na hornú 1/3 a dolnú 2/3. erb tkac. Prvé pole je červené, v druhom modrom poli tri anjouovské ľalie, v treťom červenom poli strieborný dvojkríž vyrastajúci z prostredného vršku modrého dvojvršia, štvrté pole je modré. Nad štítom je kríž s rukoväťou, vpravo mitra, vľavo berla s točením von. Všetko prevýšené biskupským klobúkom. Heslo: Praedicare, regere, sanctificare = Ohlasovať, spravovať, posväcovať.

Arcibiskupský erb (1995 -): V pravej časti štítu zlaté zvislé brvo rozdeľujúce štít na pravú 1/3 a ľavú 2/3, prekrížené s vodorovným zlatým brvom v hornej časti štítu, deliacim štít na hornú 1/3 a dolnú 2/3. Prvé pole je červené, v druhom modrom poli tri anjouovské ľalie, v treťom červenom poli strieborný dvojkríž, vyrastajúci z prostredného vršku modrého dvojvršia, štvrté pole je modré. Nad štítom patriarchálny dvojkríž s rukoväťou. Všetko prevýšené arcibiskupským klobúkom. Heslo: Praedicare, regere, sanctificare = Ohlasovať, spravovať, posväcovať.

MÁGIA, HOROSKOPY, VEŠTENIE, POVERY. ČO NA TO BOH?

Nie tak dávno sme v našom farskom časopise uviedli časť z knihy Jozefa Maretta „Odpoveď Cirkvi na fenomén Zlého vo svete“. Čoraz častejšie sa stretávam s ľuďmi, ktorí praktizujú „mágiu“ vo svojom živote. Vychýrené časopisy ponúkajú napr. červené šnúrky, ktoré ich majú „ochrániť“ pre akýmkoľvek problémami – zdravotnými, finančnými, problémami v láske, atď. A naši „kresťania“ to nosia na zápästiach rúk, alebo rafinovanejšie, na nohách okolo členku, aby sa nemuseli hanbiť. Ďalšia „kultúra“ varenia uhľíkov sa v našej farnosti praktizuje ako keby nič! Je to hriech! A veľký! Nehovoriac o nebezpečenstve sebaapreklatia!

*V edícii Viera do vrecka nedávno vyšla o tom praktická príručka pre každého kresťana s názvom: **Mágia, horoskopy, veštenie, povery, čo na to Boh?** - Pokračovanie z minulého čísla.*

POVERY A MÁGIA V NAŠOM ŽIVOTE

Český psychiater a diakon Max Kašparu vo svojej knihe Základy pastorálnej psychiatrie pre svedníkov vystihol celý tento fenomén veľmi výstižne: „Domnievať sa, že žijeme v ateistickej dobe, je omyl. Žijeme v dobe silne religióznej, ale čím ďalej, tým menej kresťanskej. Pojmy ako reinkarnácia, karma, čakry, aura, fluidum sú dnešnému, predovšetkým mladému človeku bližšie než slová ako prikázania, exercície alebo Eucharistia.“

Mnoho ľudí pritom nevidí nebezpečenstvo, ktoré takéto zamorenie kresťanskej viery prináša. Chodia v nedeľu do kostola (prípadne aj vo všedné dni), no úplne bežne si prečítajú každý deň horoskop, zatelefonujú do televíznej či rozhlasovej veštiarne, vyhľadávajú senzibilov či liečiteľov, nechajú si prečítať z dlane čiaru života. Pristupujú k sviatostiam, a napríklad vo sviatosti zmierenia zdôvodňujú, prečo sa pohádali: „Viete, obaja sme škorpióni, a tak ani jeden z nás nechce prvý ustúpiť...“ Ešte podarenejšie to znie, keď niekto povie, že je baran - slovenské

prirôvnania vedia byť niekedy veľmi trefné. Úsmevné však už nie je to, keď tí ľudia nevedia alebo nechcú pochopiť, že tu nejde o nijaké psychologické poznanie, ani vysvetlenie ich povahových vlastností, ale o omyl, podvod a odklon od viery.

Prienik mágie do viery a myslenia

V rozhlasovom vysielaní zaznie ráno meno, ktoré sa v ten deň nachádza v kalendári, a k tomu hneď nasleduje vysvetlenie, akými charakteristikami sa vyznačujú nositelia toho mena - ako keby už samotné meno vplývalo na povahové vlastnosti či charakter človeka. Alebo televízna relácia Anjeli strážni, kde moderátorka na konci relácie prečíta svojmu

Mnoho ľudí chodí v nedeľu do kostola, no bežne si napríklad prečítajú každý deň horoskop.

hostovi, kto je jeho anjel strážny - z encyklopedickej knihy, ktorá je zmiešaninou rozličného pohľadu na anjelov v judaizme, kresťanstve a islame, v mimobiblických tradíciách a ezoterických prúdoch. Anjeli takto nie sú chápaní ako Boží poslovovia a mocní vykonávatelia jeho príkazov, ale ako bytosti, ktoré sú osobne nezávislé,

disponujú vlastnou mocou a na zavolanie môžu byť k dispozícii.

Úplne bežne sa stretávame s tým, ako ľudia hovoria o prítomnosti pozitívnej či negatívnej energie na nejakom stretnutí, cítia sa nabití pozitívnou energiou, chodia sa ňou nabíjať pod pyramídu, odporúčajú pozitívne myslenie. Výrazy ako „stí veci medzi nebom a zemou“, „musí byť aj niečo mimo našich zmyslov“, „nadprirodzené zážitky“ už nie sú vyjadrením viery, ale skôr zmätenosti a neistoty. A tak nečudo, že sa okamžite vyroja odborníci na magický svet, astrológovia, záhadológovia, futuroológovia, šamani a iní „zасvätenci“.

Ezoterické predajne (či už kamenné, alebo internetové) ponúkajú široký sortiment literatúry, relaxačnej hudby, kurzov meditačných a terapií, predávajú vonné tyčinky, kadidlo, sviečky, oleje. Osobitnej popularite sa tešia kamene - ako ozdoba, kľúčanky, na ochranu, pre šťastie, pre úspech, proti intrigám a hádkam, na podporu trávenia, proti žalúdočným ťažkostiam a ktovie na čo všetko a proti čomu všetkému. Ako internetovej stránky: „S niektorými kameňkami môže-

te spávať, iné nosiť ako talizman. Osobitnou kapitolou je nosenie kamienkov podľa znamení. Veľmi významný je spôsob, ako pomocou kameňov a kryštálov dospieť k meditáciám, duchovnému spojeniu s anjeli a napomôcť svoju duchovnému rastu. Možností je neúrekom a možno aj komunikácia

s Vami prinesie inšpiráciu a nápad, odkiaľ začať, alebo Vy sami sprostredkujete svoje skúsenosti.“ Spomenutá komunikácia s klientom prinesie najskôr peniaze, lebo biznis je to dobrý - ceny v takýchto predajniach sa pohybujú od malých kamienkov za 50 centov cez fontány za niekoľko sto eur až po exkluzívne kamene za vyše tisíc eur.

Žiaľ, nie je ničím nezvyčajným stretnúť takýchto predajcov aj na pútnických miestach, ktorí „liečivé“ kamene a „energetické“ náramky predávajú v dobrej viere, že to úplne normálne patrí k nábožnosti tak, ako napríklad ružence, krížiky, sošky a podobne. To už je prejav pokrivenej viery a magického chápania modlitby a sviatostí. Kedysi si pover-

čiví ľudia vešali spolu kríž i podkovu, tí dnešní majú svoj dom „zamorený“ omamnou vôňou z tyčiniek a sviečok, kamienkami na ochranu domu, znamienami zverokruhu a rôznymi ďalšími predmetmi, ktoré majú navodiť harmóniu tela a mysle, priniesť pozitívnu energiu, ochrániť pred negatívnymi vplyvmi.

Táto zmena myslenia sa prejavuje aj vo veľmi rozšírenom

„krste“ nových kníh a cédečiek. Krstí sa šampanským, slivovicou, žinčicou, pieskom, kvetovými lupienkami, pingpongovými loptičkami, nábojmi, motorovou pílou - podľa toho, o čo ide, alebo skôr,

„Krsty“ literárnych či hudobných diel sú len potvrdením toho, že potrebujeme obrady, ktoré nám pripomínajú duchovný svet.

ako priniesť čosi mediálne nové. Ako sme spomenuli, mentalitu new age je typické aj miešanie náboženských a svetských prvkov. V tomto prípade nejde hneď o mágiu, okultizmus ani ezoteriku, ale je to ukážkový príklad pomýleného vnímania a konania. Takýto „krst“ nie je nijakou analógiou sviatostného krstu, hoci by sa mohlo zdať, že knižka či platňa ako „dieta“ nejakého autora nastupuje na „cestu“ úspešného predaja. Krst, aj ten nesviatostný (od Jána Krstiteľa), sa vždy vzťahoval na osoby a bol spojený s rozhodnutím človeka radikálne zmeniť svoj život. „Krsty“

Hoci mágia sama osebe nemá nijakú vyššiu moc, je vo všetkých formách nebezpečná a predstavuje vážnu urážku Boha.

literárnych či hudobných diel sú len potvrdením toho, že potrebujeme obrady, ktoré nám pripomínajú duchovný svet. Je to však aj príklad toho, že ak nerozumieme sviatostiam, tak ich buď profanujeme, alebo im dávame magický obsah.

Rozdiel medzi mágiou a kresťanstvom

Kresťanská viera vidí medzi Bohom a človekom osobný

vzťah. Ide o vzťah priateľstva a poslušnosti jeho vôli, ktorá sa však vždy nezhoduje s našou vôľou, a preto môže byť niekedy ťažké ju prijať. Najmä vtedy, keď prevracia naruby naše očakávania. Veriaci človek sa však chce

podriaďovať Božej vôli, aj keď si uvedomuje, že sa jej neraz vzpiera. Takýto osobný vzťah nedovoľuje návrat k okultným praktikám.

V mágii je rozhodujúcou súčasťou rituál, ktorý nemá iný cieľ ako manipulovať „silou“ s určitým cieľom, ktorý chce dosiahnuť. Veriaci človek sa modlí, človek mágie nie. Nie je možné modliť sa k nejakej energii alebo neosobnej sile. Pre kresťana je nezlučiteľná viera v Boha, ktorý človeka nekonečne miluje a vychádza mu v ústrety, s vierou v akési tajomné, neosobné sily, ktoré nikto presne nevie pomenovať, ale niekoľko „zasvätených“ im rozumie. Hoci mágia sama osebe nemá nijakú vyššiu moc, je vo všetkých formách nebezpečná a predstavuje vážnu urážku Boha.

Skutočné náboženstvo má stred v Bohu a vyznačuje sa odovzdaním sa Bohu, dôverou v jeho prozreteľnosť. Z Boha si nemožno urobiť nástroj na plnenie svojich priání. O to skôr je nemožné Bohom manipulovať prostredníctvom rituálov a magických obradov. Odpoveď kresťana na Božie volanie k viere v jediného Boha je „áno“ Bohu skrze Ježiša Krista v Duchu Svätom. Toto „áno“ je však stále vystavované situáciám, v ktorých sa ponúkajú alebo

dokonca vnucujú cudzí bohovia (zbožštenie moci, majetku, kariéry, pôžitku, rozkoše a podobne) alebo pochybné duchovné praktiky, ktorými chce človek dosiahnuť blaženosť - spásu bez námahy a bez zmeny svojho života (napríklad transcendentálna meditácia, joga ako duchovná cesta, Silvova metóda, reiki a podobne).

Prvé prikázanie vyzýva človeka, aby popri Bohu nemal nijakých iných bohov. Pretože Boh sa preukázal ako jediný záchranca, môže svojmu ľudu povedať: „Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!“ (Dř 5, 7; Ex 20, 3). Ostatní bohovia sú ničoty a od ničoho sa nedá nič očakávať, preto prvé prikázanie vyzýva k odmietnutiu domnelých bohov a vyžaduje rozhodnutie pre jediného Boha neba a zeme. Prvé prikázanie je však požiadavkou, ktorá vychádza z Božej lásky. Boh ju svojmu ľudu preukázal a kto o tejto láske vie, kto v ňu verí a jej dôveruje, neviaže sa už na nijakých iných bohov. Ako hovorí svätá Terézia z Avily: „Boh sám stačí.“ Táto Božia láska sa naplno ukázala v Ježišovi Kristovi.

Pápež Benedikt XVI. ešte ako kardinál Ratzinger v jednom rozhovore pripomenul, že všade tam, kam prišlo kresťanstvo, oslobodzovalo ľudí od strachu z démonov a tajomných síl, pri navracalo im dôveru v Boha a pokoj duše a dodávalo im odvalu i silu vzoprieť sa zlu. A všade tam, kde človek prestáva veriť v Boha alebo stráca s ním vzťah, vracia sa k viere v tajomné sily,



ilustračná snímka: internet

energie, a do jeho života opäť vstupuje strach.

Jedným z dôsledkov biblickej viery v stvorenie je vytriezvenie sveta, demytologizácia kozmu. Stvorenie nie je bohom a nie je ani božské. Jediné Boh je svätý, absolútne transcendentný a úplne iný ako svet. Nekonečne prevyšuje všetko svoje stvorenie. Ono však má schopnosť ukazovať na Boha, odhaľovať jeho múdrosť, uchvacovať svojou krásou. Vedci, ktorí skúmajú živú i neživú prírodu a často sú konfrontovaní s paranormálnymi javmi, hovoria,

že realita je oveľa fascinujúcejšia než všetky psychedelické predstavy na základe mágie a podvodných rituálov. Čím viac o svete vieme, tým je fascinujúcejší. Úprimní vedci vedia, že čím viac prenikajú do tajomstiev prírody, tým viac zisťujú, koľko toho ešte nevedia. A to ich nevedie k iracionálnej viere v tajomné sily, ale k úžasu nad poriadkom a zákonitostami, prípadne aj k pokore a viere v niekoho nekonečne geniálnejšieho, než sú oni.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Desatoro Božích prikázání smerovka k Bohu

„Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ „Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!“ (Mt 19, 16-17)



Jedna rozprávka hovorí o tom, ako zlý čarodejník poslal raz do sveta svojich učňov, aby mu doniesli všetky najhoršie veci, ktoré tam nájdú. Učni sa vrátili a doniesli závišť, lakomstvo, pýchu, nenávisť, sebeckosť, pomstychtivosť, smilstvo a mnoho iných zlých vášní. Čarodejník zmiešal všetko dokopy a vykúzlil z tejto zmiešaniny najhorších ľudských vlastností krásne zrkadlo. Malo však jednu zvláštnu vlastnosť. Všetko sa v ňom odzrkadľovalo trochu inak. Dobré veci sa zmenšovali až na hranicu viditeľnosti a naopak, tie zlé sa zväčšovali do veľmi veľkej miery. Zlý čarodejník bol so svojou prácou spokojný. Prikázal učňom, aby zrkadlo vyniesli až ku hviezdám a potom ho z veľkej výšky pustili na zem. Keď zrkadlo dopadlo na zem, rozbilo sa na milióny ľahučkých, takmer neviditeľných čriepkov, ktoré začali víriť vo vzduchu. Každému človekovi, ktorému sa dostal čo i len najmenší čriepok do oka, zmenil sa pohľad na svet i na blížneho. Nedokázal už vidieť dobro okolo seba. Vo svete a v ľuďoch videl len tie zlé stránky, a to ešte vo zväčšenej miere.

Nie, nepomýlila som si rubriku, milí farníci, naozaj chcem dnes hovoriť o deviatom Božom prikázaní, len som vám chcela touto rozprávkou povedať, že všetci sme v moci hriechu. Niet tu na zemi človeka bez hriechu. Pádom prarodičov Adama a Evy prišiel na svet hriech. To akoby sa v tú chvíľu rozbilo čarodejníckovo zrkadlo a zasiahlo každého z nás.

Deviate prikázanie varuje pred nezriadenou telesnou túžbou, alebo telesnou žiadostivosťou. Pán Boh si veľmi cení rodinu. Vzal si ju pod ochranu. Nechce, aby sa rozpadla a preto šieste prikázanie zdôrazňuje a rozširuje o toto deviate prikázanie. Veď manželstvo je najväčším a najkrajším projektom Boha pre človeka! Tu sa rodí nádherná ľudská láska, ktorej plodom sú deti. A preto Pán zasahuje preventívne, keď nám týmto prikázáním akoby povedal: „Ani nečistým pohľadom nekaz manželstvo! Rob so sebou niečo hneď na začiatku! Pamätaj, že už nečisté túžby sú hriešne! Buď statočný a ovládni žiadostivosť svojho tela!“ Povieme si, prečo taká ráznosť u Boha? Nuž preto, lebo Boh vidí do vnútra človeka a vie, aké je krehké a náchylné na zlo. Vie, že ak sa niečo objaví v mysli človeka a ak to nezastaví on sám hneď v začiatkoch, vznikne túžba a tá porodí aj skutok. No, a ak je myšlienka zlá a necudná, aký môže byť skutok? Boh chce, aby si boli manželia verní, aby sme nikto nepochádzali z rozvrátených rodín, aby tým netrpeli nevinné deti. Boh nechce, aby si otec a mama hľadali iných partne-

Prikázanie deviate:

**Nebudeš
žiadostivo túžiť
po manželke
svojho blížneho!**

rov, ale aby boli verní tomu, komu prisahali a sľubovali vernosť pri sobáši. Manželstvo by malo byť pre kohokoľvek nedotknuteľné. Je preto treba vážiť si a ctiť cudzie manželstvo, šťastie manželských partnerov a šťastie detí. Zasahovanie do posvätného manželského zväzku cudzieho manželstva je veľkým a vážnym zlom a ide tu súčasne aj o porušenie ostatných prikázání. Ťažkým previnením sú aj mimomanželské pohlavné styky, aj keby s nimi manželský partner súhlasil.

Ako všetky prikázania, aj toto patrí k tým, ktoré nás vychovávajú k láske. Samotný Ježiš vysvetľuje: „Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie“ (Mt 15, 20). V oblasti čistoty učí, že „každý, kto na ženu hľadí žiadostivo, už s ňou scudzoložil v srdci“ (Mt 5, 29). Tieto slová sú pre nás významné, pretože z nich môžeme pochopiť pohnútky človeka v jeho konaní. Preto ženu možno „ukradnúť“ jej manželovi i jednoduchým pohľadom, ktorý však nie je čistý a prechádza k túžbe, vábeniu a samotnému súhlasu k činu. Ako to bolo i v prípade kráľa Dávida s Betsabe, manželkou Uriáša (porov. 2 Sam, 11).

Deviate prikázanie nám v pozitívnom zmysle nariaduje žiť čisto v



Ilustračná snímka: M. Magda

myšlienkach a túžbach a naplínať tak slová: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“ (Mt5, 8).

Aj keď žiadostivosť ešte sama o sebe nie je hriechom, inklinuje k hriechu a sama ho plodí, ak nie je podriadená rozumu osvietenému vierou a ak nemá pomoc – milosť. Ak zabudneme, že neexistuje žiadostivosť, ľahko môžeme banalizovať všetky vnútorné pnutia a považovať ich za prirodzené. Začneme tvrdiť, že nie je nič zlé na tom, nechať sa nimi viesť. Mnohí dokonca tvrdia, že nie je nič zlé nechať sa viesť prirodzeným pudom. Deviate prikázanie nám však pomáha chápať, že veci sa majú trochu inak. Pretože žiadostivosť pokrivila prirodzenosť a to, čo

považuje za prirodzené, je často dôsledkom hriechu, preto je nevyhnutné ovládať sa.

Aj na toto deviate prikázanie Deuteronómia dnes útočí zlý duch cez množstvo čriepkov zo zrkadla, ktoré neustále rozosieva. Cez takzvané „pikantné“ komédie, či filmy, ktoré sú útokom na základné normy mravnosti a morálnosti. Prosím neprijímajme všetko potichu ako vyplašené stádo, nedajme sa manipulovať všetkým, čo nám je sväté.

Budme preto ostražití a uchovávajme si svoje myšlienky čisté a neporušujme toto prikázanie. Lásku nášho Pána a Vykupiteľa Krista nech pocíti každý z nás.

Martina Gondová

Vyznania viery žiakov 9. ročníka ZŠ Široké

Verím Ježišovi Kristovi, že vie, čo je, pre mňa dobré, a že to všetko, čo sa stalo zlé, bolo na niečo dobré.

Verím osobe Ježiša Krista, ktorý ma miluje a dá mi večný život.

Verím v niečo, čo nevidím, ale predsa ma to posilňuje, čo nevidím, ale v spoločenstve ľudí, s ktorými sa stretávam, nachádzam Ježiša.

Verím Bohu, ktorý ma stvoril pre tento svet, aby som pomohla niekomu, kto to potrebuje, aby našiel sám seba a vieru v Boha.

Verím Bohu, ktorého nevidím, no môžem ho cítiť. Verím, že on bude formovať môj život k lepšiemu.

Ďakujem Ti, Pane Ježišu, za strechu nad hlavou, rodičov, ktorí sa o mňa starajú a súrodencov, ktorí mi pomáhajú.

Verím Bohu, že ma povedie správnou cestou života a dá mi silu veriť v niečo, čo neverím.

Verím v Teba, pretože len ty dokážeš zmeniť sny na skutočnosť.

zapísala sr. Amabilis

NÁZORY a SVEDECTVÁ

Požehnanie sochy blahoslaveného Jána Pavla II.

Chceme sa s Vami podeliť o zážitok zo slávnosti požehnania sochy blahoslaveného Jána Pavla a zároveň požehnania obnovenej kaplnky Jána Nepomuckého, patróna rožňavskej diecézy v sobotu 3. novembra 2012 v Kokave nad Rimavicou, kde pôsobí Váš rodák, duchovný otec Jozef Bednárík.

Slávnostnejšie to bolo už v piatok, nakoľko sa omše zúčastnil misionár Jozef Humeňanský, ktorý pôsobí v Rwande a je rodákom nášho duchovného otca. V piatky je u nás zvykom, že ruženec sa modlia deti a miništranti spolu s duchovným otcom. Aj teraz to bolo tak, len ruženec s miniš-

trantami sa modlil páter Jozef, misionár. Náš duchovný otec počas ruženca spovedal.

V sobotu sa slávnosť začala fatimským večeradlom - sv. ružencom, ktoré sa s deťmi a miništrantmi pomodlil znova páter misionár. Náš duchovný otec počas ruženca spovedal. Po ruženci sme sa so sochou Panny Márie, ozdobenou kvetmi, v sprievode presunuli k soche bl. Jána Pavla. Na čele sprievodu išli miništranti, ženy niesli sochu Panny Márie, potom nasledovali kňazi a veriaci. Počas sprievodu sme spievali mariánske piesne.

Nasledovalo požehnanie sochy bl. Jána Pavla a obnove-

nej kaplnky. Vrátili sme sa do kostola na sv. omšu. V kázni nás pán dekan, kanonik Gabriel Rakai z Lučenca povzbudil k svätosti kňazov, otcov, matky v rodinách, deti v škole, veriacich na pracoviskách. Môžeme povedať, že na sv. omši sme sa cítili ako v nebi. Tí malí miništranti, to bola radosť na nich hľadieť ako posluhovali kňazom. Duchovný otec s nimi veľa pracuje a sú tak vycvičení, že každý vie, čo má robiť. Dievčatká s kantorkou pekne spievali.

Po sv. omši bola vyložená Sviatosť Oltárna s krátkou adoráciou a požehnaním otca dekana. Chceme tiež poďakovať za kňazov, ktorí sa zúčastnili na tejto slávnosti a všetkým, ktorí túto slávnosť pripravili.

*Vďační veriaci z Kokavy nad Rimavicou
snímky: autor*





Stretnutie s osobnosťou

Osobnosťou z pohľadu veriaceho človeka je človek s prirodzenou autoritou, ktorý žije živú vieru a tá sa prejavuje obetavým životom a pomocou iným, múdrosťou, inteligenciou, odbornosťou... Ak ku spomínaným charakteristickým znakom priradíme ešte aj skromnosť, pokor a pokoj, tak právom môžeme povedať, že kňaz misionár Jozef Humeňanský je osobnosťou, osobnosťou z nášho kraja, teda našou osobnosťou.

Okrem toho, že páter Humeňanský spĺňa naše kritériá osobnosti, jeho vystupovanie je veľmi zaujímavé. Dokáže byť výborným rečníkom, ale aj dobrým poslucháčom. Svoju reč podáva jasne a zrozumiteľne, smerovanie k myšlienke stupňuje prirodzenou dynamikou prejavu. Na druhej strane jeho charizmatičký výraz tváre, pokoj a rozvaha dávajú jeho reči presvedčenie a potrebnú dôležitosť.

V minulom čísle Spektra sme si prečítali rozhovor s pátrom Humeňanským. V ňom opísal svoje trinásťročné pôsobenie v africkej krajine Rwanda. Prácu rozdelil do roviny kňazskej – evanjelizačnej, do roviny seminárnej – výchovy nových kňazov a do roviny charitatívnej. Všetky roviny sa vzájomne prelínajú, avšak za najdôležitejšiu označil roviny evanjelizačnú.

Čiastočným podnetom k napísaniu tohto článku je už spomínaná krajina Rwanda. Okrem informácií, ktoré sme mali z médií a priamo aj od pátra Hu-



snímka: M. Magda

meňanského o ťažkom živote, o genocíde a brutalite dvoch kmeňov, žijúcich v tomto štáte, v mesiaci november sme mali možnosť sledovať v televízii film „Hotel Rwanda“, ktorý názorne a presvedčivo opísal genocídu, obdobie prenasledovania a vraždenia ľudí, obdobie migrácie ľudí z kmeňa Hutu. Aj v tomto prípade platí známe pravidlo, že raz vidieť znamená viac ako stokrát počuť.

Pokiaľ si túto situáciu vieme aspoň sčasti predstaviť, tak sa vžime do situácie misionárov, pracujúcich a žijúcich nielen v tomto štáte, aj iných podobných, ktorí pomáhajú domorodým obyvateľom a pritom ich vlastný život je v ohrození, v nebezpečenstve. To svedčí o veľkej odvahe, presvedčení,

silnej viere a veľkej osobnosti.

Hlavnou myšlienkou tohto článku je, aby sme si všimli ľudí, ktorí sa pohybujú v našom okolí, ktorí si našu pozornosť zaslúžia, ľudí, ktorí sú skutočnými osobnosťami. Aby sme ich povzbudili, porozprávali sa s nimi, podali im ruku a pomáhali im nielen morálne, ale aj materiálne.

Častokrát sa nám v živote stáva, že aj keď poznáme takýchto ľudí z nášho kraja, nevšímame si ich, nepodáme im ruku a až keď nás opustia, dokážeme im vziať úctu a povedať, že sú pre nás osobnosťou.

Kňaza, misionára Jozefa Humeňanského si veľmi vážime preto, aký je, aký je jeho život, práca a presvedčenie.

Lucia a Jozef Blizmanovci

Vianočný list pre Teba

Ako dobre vieš, moje narodeniny sa blížia. Každý rok sa koná oslava na moju počesť a myslím si, že tak bude aj tento rok. Počas týchto dní veľa ľudí nakupuje darčeky. Rozhlas a televízia vo svojich reklamách upozorňujú svet na každom kroku na moje blížiace sa narodeniny.

Je krásne vedieť, že najmenej raz ročne si niektorí ľudia na mňa spomenú. Ako iste vieš, oslava mojich narodenín začala už pred mnohými rokmi. Spočiatku ľudia chápali a boli vďační za všetko, čo som pre nich urobil. Teraz sa zdá, že nik už nepozná skutočný dôvod osláv.

Rodiny a priatelia sú spolu, zabávajú sa, ale nepoznajú význam osláv. Spomínam si, že aj viani bola usporiadaná takáto slávnosť na moju počesť. Slávnostná tabuľa bola plná delikates, ovocia a rôznych maškrt. Výzdoba bola vskutku fantastická a všetko to dopĺňali nádherne zabalené darčeky. Chceš však niečo vedieť? Bol som oslávenec, ale nebol som pozvaný.

Keď prišiel deň D, prišiel som, ale nechali ma vonku, pred zabuchnutými dverami. A ja som tak veľmi chcel byť s nimi. Popravde, neprekvapilo ma to, pretože v posledných rokoch všetci predou mnou zatvárajú dvere.

Nepozvaný, ale predsa som sa rozhodol potichučky vojsť. Postavil som sa nebadane do rohu miestnosti a sledoval som. Všetci jedli, pili, podaktorí aj opití, rozprávali oplzlé vtipy a nesmierne sa na všetkom bavili. A naviac, keď do miestnosti vstúpil veľký tučný muž oblečený v červenom s dlhou bielou bradou. Vyzeral ako opitý, sadol si do kresla a všetky deti sa rozbehli k nemu, kričiac: „Santa Claus, Santa Claus!“, akoby táto oslava bola na jeho počesť!

O polnoci sa všetci začali objímať. Tak som roztvoril svoju náruč čakajúc, koho by som objal. A vieš čo? Nikto ma neprišiel objasť. Ľudia si začali rozdávať darčeky, otvárali ich plní očakávania. Keď už boli všetky otvorené, nesmel som sa obzreť, či tam snáď nebude aspoň jeden aj pre mňa. Veď ako by si sa cítil ty, keby na tvojich narodeninách boli obdarovaní všetci okrem teba – oslávenca?

Vtedy som pochopil, že som nechcený, nepozvaný a preto som rýchle odišiel. Každý rok sa sviatok mojich narodenín zhoršuje. Ľudia pamätajú len na jedlo, pitie, zábavu, ale na mňa akosi zabúdajú.

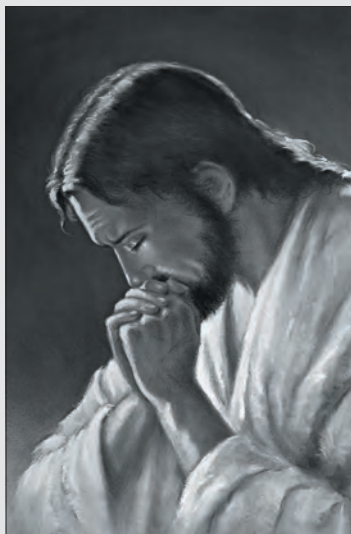
Bol by som rád, keby si mi tieto Vianoce dovolil vstúpiť do svojho života. Potešilo by ma, keby si uznal skutočnosť, že pred vyše dvetisíc rokmi som prišiel dobrovoľne na tento svet obetovať svoj život na kríži, aby som ťa zachránil. Dnes jedině, čo chcem je, aby si tomu veril celým svojím srdcom.

Rád sa s tebou o niečo podelím. Keďže ma mnohí nepozvali na svoje párty, budem mať svoju veľkú vlastnú grandióznu oslavu, akú si nikto nevie predstaviť. Stále ešte prebiehajú prípravy. Dnes som poslal mnoho pozvánok a toto je jedna z nich aj pre teba. Chcem vedieť, či prídeš, aby som ti rezervoval miesto a napíšem tvoje meno zlatými písmenami do veľkej knihy pozvaných. Iba tí zapísaní budú pozvaní na párty. Tí, ktorí neodpovedia na pozvánku, zostanú vonku.

Vieš, ako môžeš odpovedať na toto pozvanie? Je to jednoduché, pozvi aj ty všetkých, na ktorých ti záleží. Budem na vás všetkých čakať na tohtoročnej oslave.

Uvidíme sa čoskoro... Milujem ťa!

Ježiš



Lenka Novotná

Príbeh o stratenom adventnom svetle

Bolo chladné decembrové ráno a v jednom malom mestečku sa ľudia práve pripravovali na Vianoce. Za oknami bolo počuť vianočné pesničky z magnetofónu, ktoré miestami rušil krik a buchot dvermi, odvšadiaľ sa šírila vôňa čerstvo upečených medovníčkov a z oblohy začali padať prvé snehové vločky. Všade panovala skoro pokojná sviatočná atmosféra.

Túto pohodu však narušala jedna maličkosť. Už pekných pár rokov tu v zime ľudia žili bez svetla. Cez deň bolo vždy zamračené a v noci jednoducho tma. Žiadny, ani najmenší náznak slnka. Svetlo zmizlo zo dňa na deň a nikto netušil kam. Po meste sa pošuškávalo, že ho niekto ukradol. Ďalší vrelí, že odišlo samo od seba, lebo nemohlo svietiť na stále zamračených ľudí, ktorí čoraz častejšie zabúdali na úsmev. Nech to už bolo akokoľvek, všetci sa so situáciou zmierili a nesnažili sa proti tomu nič urobiť.

V prvú adventnú nedeľu sa obyvatelia mestečka, ako zvyčajne, vybrali do kostola posvätiť adventné vence. Aké však bolo ich prekvapenie, keď po príchode do kostola zistili, že veľkému adventnému vencu pri oltári chýba jedna svieca. Po omši sa na to opýtali samotného farára. Ten im s úsmevom odpovedal: „Jedna zo sviec sa rozhodla ísť hľadať slnko, preto zostali len tri.“ Všetci naňho nechápavo hľadeli a ťukali si na čelo, že pán farár nutne potrebuje lekára. Otočili sa a odkráčali domov, rozmýšľajúc o tom, čo sa to v kostole deje. No neskôr, v návale pracovných povinností

na celú udalosť zabudli a ďalej sa ňou nezaoberali. To stratené slnko bude určite len záležitosťou atmosféry a globálneho otepľovania, tak načo robiť paniku?

Lenže svetlo neprichádzalo ani počas nasledujúcich dní a svieca naďalej chýbala. Táto udalosť začala vŕtať v hlave školákovi Lukášovi. „Ako je možné, že u nás slnko nesvieti a v ostatných mestách áno?“ Túto otázku si kládol vždy pri pohľade z okna na oblohu posiatu chuchvalcami sivastých mrakov. Musí predsa existovať spôsob, ako situáciu zachrániť a prebudiť tak v našom meste ozajstný život. Lukáš sa zamyslel a do internetového vyhľadávača začal písať heslá ako „globálne otepľovanie“, „zatmenie slnka“ alebo jednoducho „počasie“. Neprišiel však na nič svetoborné. Ale nechcel sa len tak vzdať. V škole sa na to opýtal učiteľa fyziky. Lenže ani tento starší a skúsenejší odborník nevedel prísť na to, čo sa deje. „Chlapče, ak mám byť úprimný, nezaujíma ma to. Je to určite len záležitosť počasia. Mám dôležitejšie starosti.“

Lukáš nechápal ako môžu ľudia tento stav brať tak ľahkovážne. Všetci predsa potrebujeme slnečné svetlo! Rozhodol sa napísať významným vedcom do Nemecka. O pár dní mu prišla odpoveď. „Všetko je v poriadku. Nie je dôvod robiť zbytočnú paniku. Stav erupcií na slnku je viacmenej ustálený, nie je na ňom vidieť žiadne zmeny. Tie oblaky sú určite len tlaková niž.“ Lukáš tomu neveril a začal si postupne

zapisovať počasie. Žiadne zmeny. Žiadna zmena teploty, približne rovnaký tlak, biopredpoveď stále na trojke. Nemohol tomu uveriť. Počasie sa predsa musí nejako meniť! Doma o svojom pokuse povedal rodičom. „Ale prosím ťa, to nemáš čo robiť?“ kyslo sa zatváril otec spoza rozčítaných novín. „Nechaj ho. Možno mu tie pokusy pomôžu a raz dostane cenu za výskum roka. A až potom uvidíš, ako sa peniažky dokážu sypať,“ zatričkovala mama a ponáhľala sa ku kaderničke.

„Nikto ma nechápe,“ vzdychol si Lukáš a vyšiel hore do svojej izby. Zažal nočnú lampu a pustil sa do knihy o astronómii, ktorú si popoludní vypožičal z knižnice. No opäť nebol o nič múdrejší. Prevažoval sa na posteli a tuho premýšľal, ako prísť na príčinu tohto zvláštneho stavu.

Zrazu dostal nápad. Pán farár predsa spomínal niečo o tej zmiznutej sviečke. To môže byť kľúčom k rozlúšteniu záhady! Naradostený z toho, že možno konečne nájde nejaké riešenie, zavrel oči a spokojne zaspal.

Na druhý deň ráno vstal veľmi zavčasu, aby ho zastihol po ranej svätej omši ešte v sakristii. Počkal, kým sa prezlečie a len čo za sebou farár zatvoril dvere, Lukáš mu zatarasil cestu.

„Prepáčte, ja... Hm... Volám sa Lukáš Horňák a chcel by som sa s vami na chvíľu porozprávať. Nezdrižím vás dlho.“ Farár sa usmial. „V poriadku, Lukáš, počúvam. Čo máš na srdci?“ „Viete, ide o to, že... Je mi to trochu trápne hovoriť takto... Totiž, mám pocit, že to,

že u nás tak dlho nesvieti slnko, nie je záležitosť vesmíru,“ rozpačito sa pozrel na svoje topánky. Farár prikývol. „Rozumiem. Ale... Ako ti môžem v tejto súvislosti pomôcť?“ Lukáš sa naňho váhavo pozrel. „No... Zaujalo ma to, čo ste vtedy v nedeľu povedali o tej sviečke. Že prečo nie je na venci.“ „Aha, jasné,“ rozosmial sa farár. „Vieš, chlapče, to som povedal len metaforicky, na znak toho, že je u nás v meste tak smutno. Keby som vedel príčinu toho, prečo je vonku tak, ako práve je, ver, že by som urobil aj nemožné, aby som to zmenil.“ No Lukáš sa nevzdal: „Prečo teda sviečka nie je na venci?“ Farár sa zadíval kamsi do diaľky a potichu odpovedal: „Pretože ja verím, že toto všetko sa raz zmení...“ Lukáš horúčkovo rozmýšľal, ako má ďalej postupovať. „Počujte, kde je vlastne tá sviečka teraz?“ „Dal som ju k jasličkám na bočnom oltári. Prečo?“ Farár sa nechápavo pozrel na chlapca.

Lenže Lukáša už nebolo. Náhlivo otvoril dvere kostola a ponáhlal sa k jasličkám. Bola tam. Krásna, lesklá, tmavomodrá adventná svieca. Blikotavo svietila a svojím plamienkom rozsvetcovala malú, tmavú, studenú maštaľku. Lukáš sa zahľadel do jasličiek, kde uvidel Svätú rodinu obklopenú anjelmi, pastiermi, zvieratami a slamou. Na slame ležal malý Ježiško, ku ktorému prichádzali Traja kráľi s darmi.

V tom mu to všetko do seba zapadlo ako kúsky puzzle. „Už to mám!“ vykrikoval. V prázdnom kostole sa jeho hlas ozýval na všetky strany. Dlaňou si zakryl ústa a ponáhlal sa vonku. V rýchllosti narazil do farára, ktorým ho tam stále



čakal. „Už to mám! Viem, prečo nemáme svetlo!“ „Naozaj? Ako si na to prišiel?“ No Lukáš mu neodpovedal a ponáhlal sa domov. Ešte v ten deň obvolal všetkých svojich kamarátov a kamarátky, pretože chcel zorganizovať svoj veľkolepý plán.

O tri dni neskôr ľudia v meste nechápavo hľadeli na to, ako desať detí rozdáva bezdomovcom chlieb, pečivo, teplý čaj a obnosené šatstvo. Všetci sa čudovali, prečo to všetko dávajú zadarmo a nepýtajú si za to peniaze. Tu Lukáš vystúpil dopredu a hrdo vyhlásil: „Pýtate sa, prečo tieto veci rozdávame úplne zadarmo ľuďom, ktorí nám za ne nič nemôžu dať späť? Mýlite sa. Pretože ten šťastný úsmev, ktorým nás obdarujú za každú maličkosť je

viac, než stojí ktorákolvek z týchto potrebných vecí. Veď aj slnko na ľudí svieti bez toho, aby si za to niečo pýtalo späť. Zamysleli ste sa v posledných rokoch nad tým, prečo je v našom meste tak pochmúrne a smutne, bez náznaku slnečného svetla? Pretože ste sebeckí, zabudli ste sa usmievať a myslíte len na seba!“ nahnevane vykrikoval. Všetci rozhorčene krútili hlavami, aké je to chlapčisko nevychované. V tom pribehla jeho mama a ťahala ho preč. „Lukáš, čo to stváraš?! Nerob nám hanbu! Takto sa slušne vychovaný chlapec nespráva!“ „Mami, je to pravda! Ty to nechápeš! Vy všetci to nechápete, pretože ste zaslepení vlastným egom!“ Ľudia sa čudovali, kde sa to v ňom berie.

Už-už k nemu chceli zavolať lekára, no zrazu sa dopredu pomedzi ľudí predral samotný pán farár. „Nechajte ho!“ zvolal. Všetci k nemu obrátili zrak. „Ten chlapec má pravdu. Iné vysvetlenie neexistuje. Prečo mu nechcete dať šancu?“ Lukáš sa na pána farára vďačne pozrel. „Ale čo máme robiť? To máme všetko rozdať? Veď nebudeme mať z čoho žiť!“ zvolal ktosi spomedzi ľudí. „To od vás nikto nežiada. Skúste začať maličkosťami. Skúste nahradiť zamračenú, namrzenú tvár malým úsmevom, skúste viac pomáhať, viac sa tešiť. Je veľa spôsobov, ako situáciu v našom meste urovnať.“ Ľudia pomaly kráčali k svojim domovom a rozmýšľali nad slovami pána farára.

Nasledujúce dni sa opäť niesli v duchu predvianočných príprav. Všade bol zhon, len v tomto mestečku bolo akési zvláštne ticho. Už spoza okien nebolo počuť

krik a búchanie dvermi. Obchody upravili svoje otváracie hodiny a pracujúci rodičia sa svojim deťom začali viac venovať. Takto to trvalo niekoľko dní, lenže žiadna zmena sa neudiala. Po slnku ani stopa. A to bolo rovných sedem stupňov. Všetci pomaly strácali nádej, ale nový životný štýl si rýchlo osvojili a páčil sa im.

Na Štedrý deň si o piatej všetci posadali k stolu. Aj Lukáš si sadol k rodičom a mladšej sestričke. Bol veľmi smutný, že sa po dlhých dňoch snaženia nič neudialo. Ale nestrácal nádej a veril, že táto námaha nevyjde nazmar.

Počas večere ich však náhle vyrušil hlasný výkrik susedovej malej dcéry. Ponáhľali sa zistiť, čo sa deje. A neuveriteľné! Dievčatko zbadalo na oblohe malý pás slnečného svetla. Lukáš privrel oči. Bol to jasný záblesk slnečného svetla! Predieralo sa pomedzi veľké tmavomodré oblaky. Ľudia začali naradostene vykrikovať, objímali sa a plakali od šťastia. Aj Lukášovi sa po tvári skotúlala slza. Tak predsa to nebola márna snaha.

Pri polnočnej omši sa pozorne zadíval na jasličky pred oltárom. Už pred nimi nesvietila svieca z adventného venca, ale dopadalo k nim svetlo z lustra, ktoré ich nádherne osvetlilo svojou žiarou. Pán farár na Lukáša šibalsky žmurkol a usmial sa. Lukáš sa rozhladol okolo seba. Ľudia okolo neho boli ako v tranze. Usmievali sa a vyzerali veľmi spokojne. Aj on sa usmial, opäť sa pozrel k jasličkám a v duchu ďakoval malému Ježiškovi, že ľuďom doniesol do srdca svetlo, po ktorom tak veľmi túžili.

Lenka Novotná

Adventné obdobie

Nedeľou (2. 12. 2012) sa začalo adventné obdobie. Adventné obdobie začína vždy prvou nedeľou medzi 27. novembrom a 3. decembrom a končí po západe slnka na Štedrý večer. Adventná predvianočná príprava sa spomína v Ríme už za pápeža Leva I. Veľkého (440-461), ale svoju definitívnu formu nadobudol advent v 8. - 9. storočí. V r. 1362 Urban V. (1362-1370), ktorý aj po svojom zvolení za pápeža žil ako benediktínsky mních, zaviedol pre advent pôstne pravidlá. Advent (z latinského „adventus“ - príchod) znamená príchod Krista, na ktorý sa majú veriaci pripraviť. Inak, Vianoce boli známe už aj v predkresťanskej dobe. Pôvodné rituály sa viažu k roľníckym oslavám zimného slnovratu a neskôr k príchodu narodenia Božieho Syna. Začína sa teda príprava na Vianoce, spojená s očakávaním narodenia Ježiša Krista. Niektoré zo symbolov pretrvali, iné pod vplyvom zmeny životného štýlu stratili svoj význam. V období očakávania príchodu boli zakázané spoločné zábavy, svadby, nesmelo sa ani tancovať. S jedlom sa šetrilo, ukončili sa práce okolo hospodárstva, čo zodpovedalo životnému štýlu našich predkov a začalo sa s upratovaním a opravovaním vnútra domov.

Východné (pravoslávne) cirkvi vrátane gréckokatolíkov nazývajú pôstné obdobie pred Vianocami Filipovka, pretože sa začína po sviatku svätého Filipa. Je o niečo dlhší ako advent - jeho trvanie je pevne stanovené na štyridsať dní.

Symbolom adventu je adventný veniec. Kruh je symbolom súdržnosti. Kedysi sa vencami ozdobovali len kostoly a chrámy, no niekedy v 19. storočí sa preniesol aj do našich príbytkov. Pravdepodobne prvý adventný veniec vyrobil nemecký evanjelický pastor Johann Heinrich Wichern v roku 1860. Bol učiteľom a deti sa ho stále pred Vianocami pypytovali, koľko času ešte zostáva do Vianoc. Raz im priniesol koleso z voza. Pôvodne malo slúžiť ako svietnik pri spoločnom stole. Drevené koleso však deti ozdobili vetvičkami jedličky aj farebnými stuhami a Johann na ňom zapálil prvú sviečku. Pôvodne potom každý deň na ňom zapáľoval jednu sviečku. Dnes sú to už len štyri, v nedeľu. Každá zo štyroch adventných nedelí má svoje tradičné označenie. Prvá nedeľa je železná, druhá bronzová, tretia strieborná a posledná - štvrtá nedeľa je zlatá. Táto môže pripadnúť aj priamo na Štedrý deň.

Prvú zo štyroch adventných sviečok sme už teda na adventnom venci zapálili. Postupne do Vianoc sa zapáľuje jedna sviečka za druhou.

prevzaté z internetu

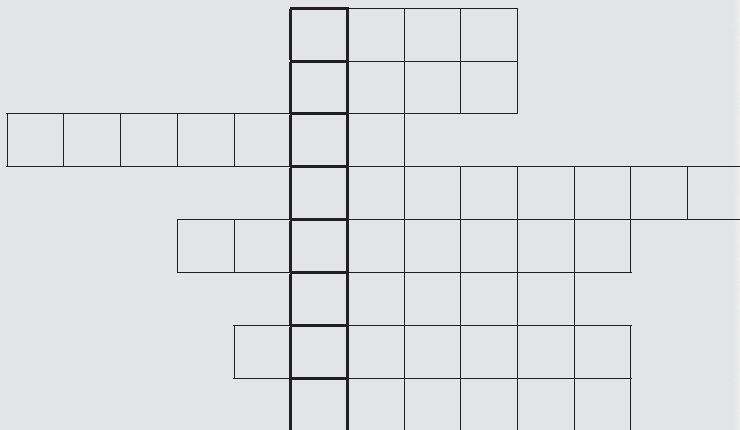
Ahoj deti!

Āni sme sa nenazdali a uŹ je tu advent, ktorŹ nĀm pripomĀna, Źe VĀianoce sŹ za dvermi. ŪrĀcite viete, Źe VĀianoce nie sŹ len o darĀekoch, stromĀĀeku, ale je to najmĀ spomienka na JeŹiŹovo narodenie. KaŹdopĀadne VĀm prajem, aby boli ŹŹastnĀ a najmĀ veselĀ!

VĀIANOCE

DarĀek vzĀcnŹ
pod stromĀĀekom
previazanŹ
krĀsnou stuŹkou,
na stole je
miska s hrŹŹkou
a s medovŹm domĀekom.
Ľudia sa obdarŹvajú,
lĀskou sa zahrĹnĀjŹ.
Vonku tancuje
vloĀka s vloĀkou,
NovŹ rok sa blĹŹi
krŹĀkom.

TajniĀka



1. Ako sa volĀ stavba, v ktorej sa slŹŹia svĀtĀ omŹe?
2. Āo nesmie chŹbať na vianoĀnom stole?
3. AkĀ zvieratko sprevĀdzalo Jozefa a MĀriu na ceste do maŹtale?
4. Āo ozdobujeme na VĀianoce?
5. VieŹ, ako sa volalo mesto, kde sa narodil JeŹiŹ?
6. Ako sa volala JeŹiŹova mama?
7. Na Āo sa teŹia najviac deti cez VĀianoce?
8. Āo zapalujeme na adventnom vencĹ?



strĀnku pripravĹla: Helenka TerpĀkovĀ

ilustrĀĀnĀ snĹmka: E. JerĹĀ

Santa Claus je reklamná fraška

Santa Claus je reklamná fraška a symbol konzumu, tvrdia katolíci. Nemeckí katolíci vyhlásili vojnu Santa Clausovi a označili ho za reklamnú frašku.

Beda ti, Santa Claus! Nemecké katolícke združenie, povzbudené ekonomickou krízou, vyhlásilo vojnu tučnému mužikovi v červenobielych: pranieruje americký trhový vynález a chce vrátiť pravému hrdinovi, svätému Mikulášovi, jeho právoplatné postavenie. „Chceme, aby si ľudia uvedomili, že Santa Claus, konzumná postava, ktorú vynášiel hračkársky priemysel, nemá takmer nič spoločné so svätým biskupom Mikulášom,“ vysvetľuje Christoph Schommer, ktorý riadi kampaň s názvom Zóna bez Santa Clausa.

Aktivisti boja proti konzumnému štýlu vyzdobili od roku 2002, keď toto hnutie založil jeden nemecký kňaz, obchodné triedy a stánky slávnych vianočných trhov v Nemecku 100-tisíc samolepkami, na ktorých je Santa Claus preškrtnutý červenou farbou, ako je to zvykom na dopravných značkách.

Iniciatívu vraj nemožno brať úplne doslovne, spresňuje Schommer, ktorý má na starosti styk s médiami. Cieľom nie je zabudnúť na Santa Clausa, ale otvoriť ľuďom oči, aby si uvedomili, kto to v podstate je.

Na rozdiel od „uzurpátora“ v červenom kabáte je biskup Mikuláš skutočnou historickou postavou. Žil v 4. storočí v meste Myra v Malej Ázii. Svätec, ktorý bol už za života známy svojou veľkou štedrosťou a dobročinnosťou, je veľmi populárny v mnohých krajinách Európy. V predvečer 6. decem-



ilustrácia snímka: M. Magda

bra, keď biskup Mikuláš zomrel, navštevuje (často v sprievode anjela a čerta) deti a rozdáva im darčeky alebo ich napomína pre ich neposlušnosť. Deti sú potom odmenené – podľa zvyklostí – sladkosťami.

Aktivisti hnutia Zóna bez Santa Clausa chcú svätému Mikulášovi vrátiť jeho bývalé čestné postavenie aj preto, že podľa nich stesňuje také hodnoty, ako je solidarita a láska k blížnemu, kým jeho „bratranec“ podľa nich nie je nič iné, ako výraz konzumnej spoločnosti.

Ak tučný mužik v červenobielych, ktorého podobu bola podľa niektorých vymysleli v 30. rokoch pre reklamu Coca-Coly, prináša darčeky všetkým, bohatým i chudobným, potom svätý Mikuláš prichádza

na pomoc tým, ktorí to potrebujú.

K hnutiu sa dokonca pripojili aj protestanti, ktorí majú k uctievaniu svätých výhrady: nemecká luteránska cirkev zverejnila manifest nazvaný: Ako sa svätá legenda zmenila v reklamnú frašku.

Podľa Schommera by jeho aktivitám mohla súčasná finančná a ekonomická kríza len prospieť. „Tradičná nákupná horúčka v predvianočnom období ochabla a spotrebiteľia naznačujú záujem o posolstvá tých, ktorí sa búria proti Santa Clausovi,“ myslí si. „Investovanie na burze vás môže v okamihu ožobráčiť, ale posolstvo svätého Mikuláša, myšlienka, že dávať druhým vás obohatí a nikomu nezoberie, je večné,“ zdôrazňuje katolícky aktivista.

prevzaté od SITA, AP

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú naše rady.

Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

JE POTREBNÉ ČÍTAŤ KNIŽKY O PRÍPRAVE NA MANŽELSTVO?

Ak je vám menej než 16 rokov, asi o knižkách o manželstve ešte nemusíte premýšľať, ale ak je vám viac, môžete sa začať pripravovať na skvelý manželský vzťah a prečítať si, čo je potreba k budovaniu zbožného manželstva.

Bez ohľadu na vek je vždy dobre klásť otázky múdrym a života skúseným zbožným ľuďom, ktorých si vážite. Je toho veľa, čo sa môžete o ktorejkoľvek oblasti života dozvedieť od ľudí, ktorí majú pred vami v živote náskok. Pýtajte sa svojich rodičov, starých rodičov, vedúcich mládeže alebo iných dospelých kresťanov, ktorí naozaj žijú pre Ježiša. Dokonca, i keď vaši rodičia neboli v manželstve veľmi úspešní, taktne sa ich pýtajte, čo sa o manželstve (trebárs i skrze svoje chyby) naučili.

Buďte s Ježišom

Najlepší spôsob, ako dobre žiť a pripravovať sa na budúcnosť (či už do manželstva vstúpíte alebo nie), je tráviť čas s Ježišom. Jedna manželka sa delila, že keď sa vydala, bol doslova problém - vyhradiť si pravidelný čas na stíšenie a modlitbu, pretože venovala veľa času

manželovi. A keď prišli deti, bolo to ešte ťažšie. A to bola dievčina, ktorá mala pred vstupom do manželstva pre modlitbu vyhradený pravidelný čas. Myslím, že keby vtedy nebola tak disciplinovaná, teraz by si žiadny osobný čas s Bohom už vôbec nenašla.

Až príliš mnoho veriacich ľudí pripustí, aby ich partner zaujal miesto Boha. Boh si praje, aby sme sa svojmu manželskému partnerovi patrične venovali, ale predsa chce byť v našom živote na prvom mieste.

Môžete si takúto prioritu stanoviť už teraz, ešte než vstúpíte do manželstva. Nájdete svoju spokojnosť v Bohu a naďalej ho opravdivo hľadajte. Pokiaľ ne nájdete spokojnosť v Bohu, budete od budúceho partnera očakávať, že naplní tie oblasti života, ktoré môže naplniť jedine Boh. Zvyknite si stretávať sa s Ježišom každý deň pri čítaní Biblie, v uctievaní a v modlitbe.

Chcete byť raz tým najlepším manželským partnerom? Potom sa každý deň stretávajte s tým najväčším človekom, ktorý kedy žil. Pokiaľ nájdete svoju skutočnú hodnotu a naplnenie



rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

v Kristovi, ochráni vás to, aby ste teraz neľadali náhrady v sexe. A v budúcnosti to z manželstva sníme obrovský tlak.

Buďte stále aktívni

Neostávajte sami v dome a neizolujte sa od ostatných. Nepotílkajte sa s utrápeným výrazom tváre v izbe a nečakajte, až príde vysnívaný princ, či princezná. Boh stvoril tento svet a tento život preto, aby ste sa z neho už ako mladí radovali a chválili ho za neho. Tak si tento život užívajte, ale rozumne a s rozvahou.

Bez ohľadu na to, kto ste alebo v akej ste situácii, možno s istotou povedať, že Boh si praje, aby váš život bol viac než len hľadáním partnera. Pusťte sa do všetkého, čo pre vás Boh má a čo pre každého z nás osobitne pripravil.

MUDr. Blažej Vaščák

Duchovnosť a psychológia

Zdravé sebavedomie zvyšuje našu odolnosť voči stresu



Denné domáce problémy sú viac škodlivé pre ľudské zdravie, než globálne zmeny v živote. O tom sme už s vami hovorili. Prečo? Pretože „kvapka za kvapkou aj skalú prevrta“. Strata peňaženky, príliš hluční susedia, neporiadok v izbe dospievajúceho syna – to sú príklady takýchto ťažkostí, problémov.

„A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

Boh ich požehnal a povedal im: „Plodte a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju a panujte nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverou, čo sa hýbe na zemi!“

Potom Boh povedal: „Hľa, dávam vám všetky rastliny s plodom semena na povrchu celej zeme a všetky stromy, majúce plody, v ktorých je ich semeno: nech sú vám za pokrm!

Všetkým zverom zeme a všetkému vtáctvu neba i všetkému, čo sa hýbe na zemi, v čom je dych života, (dávam) všetku zelenú trávu. A stalo sa tak.

A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré. A nastal večer a nastalo ráno, deň šiesty.“ (Gn 1, 27-31)

Zdravé sebavedomie - je vnútorná skúsenosť nasej osobnej hodnoty, uvedomenie si tej skutočnosti, že máme svoju dôstojnosť.

Naša ľudská dôstojnosť - je to niečo oddelené od toho, čo my sami robíme, ako vyzeráme a čo ostatní ľudia hovoria o nás, alebo to, čo robia pre nás. Pre nás kresťanov ľudská dôstojnosť

spočíva v tom, že sme Božími deťmi.

Americký františkán Richard Rohr hovorí, že jedine správne, čo my môžeme urobiť, je uvedomiť si svoje osobné „Ja“, odhaliť to, kým skutočne sme. Naša DNA je Božia. Nie my sme si ju vymysleli a vytvorili, ale bola nám daná. Duchovná cesta je cesta postupného odhaľovania svojho osobného, hlbokého, skutočného – božieho „Ja“.

Sv. Katarína z Janova bežala

Odhalenie svojej dôstojnosti v Bohu, tvorí základ pre naše zdravé sebavedomie.

raz po ulici Janova a kričala: „Moje vnútorné „Ja“ je Boh“. Presne toto odhaľuje sebe každý svätý - že v jeho srdci žije Boh.

Odhalenie svojej dôstojnosti v Bohu tvorí základ pre naše zdravé sebavedomie.

Načo je nám dobré zdravé sebavedomie?

Keď máme zdravé sebavedomie, vtedy sa dobre cítime a aj dobre vyzeráme. Avšak, nie je toto najdôležitejšie. Ak máme zdravé sebavedomie, sme priateľskí k ostatným a odpadáva nevyhnutnosť prílišnej starost-

livosti a kontrolovania. Vtedy nemáme viac potrebu vystatovať sa, presadzovať sa, stále niekomu niečo dokazovať, mať stále potrebu si kupovať nové a nové módne doplnky a veci, mať posledný model iPhone a najprestížnejšie vozidlo. Pubertiak (teenager) so zdravou sebaúctou a sebavedomím sa nebude provokatívne obliekať, tetovať sa po celom tele, nosiť náušničky a robiť vylomeniny. Len ak máme zdravé sebavedomie, vtedy sme schopní milovať, byť milovaní a duchovne rásť.

V istom zmysle, zdravá sebaúcta a sebavedomie je svedectvom kresťanského hodnotového systému. Ak máte zlý a pokrivený obraz o sebe, nebudete veriť a dôverovať svojim vlastným rozhodnutiam a stanoviskám (názorom).

Obhájenie si svojho názoru, skúsenosť (zážitok) úspechu sú spojené so sebaúctou.

Ako môžete obhajovať svoje práva, ak sa necítite hoden týchto práv? Ak sa nemáte v úcte a láske, ako si chcete byť istý sebou samým? A nakoniec, ako sa chcete priateľiť, alebo vstupovať do blízkych vzťahov s ostatnými, ak vám chýba zdravé sebavedomie a viera v to, že aj



ilustračné snímka: M. Magda

ostatní sa chcú s vami priateľiť a starať sa o vás?

Nízke sebavedomie bráni prijatiu sociálnej podpory od iných a je priamou cestou k osamelosti (samotárstvo).

Vďaka zdravému sebavedomiu sa môžeme lepšie vyrovnáť s náročnými životnými situáciami, sme menej náchylní k stresu a oveľa menšej miere sa stávame zdrojom stresu pre ostatných. A z toho vyplýva logický zaver: S pozitívnym sebavedomím sme menej náchylní k psychosomatickým ochoreniam.

Sebavedomie detí závisí od toho, aký vzťah majú k nim ich blízki, na prvom mieste, ich rodičia. Preto je veľmi dôležité hovoriť deťom o ich hodnote.

Najbežnejšia chyba, ktorej sa dopúšťajú rodičia voči svojim deťom – ak dávajú znak rovnosti medzi osobou a skutkom.

Všetci, alebo skoro všetci rodičia v skutočnosti milujú a budú milovať svoje deti bez ohľadu na to, čo ich deti vykonajú (robia, spáchajú). Alkoholik, narkoman, zlodej, chuligán, dokonca aj vrah – aj tak v materskom srdci nezhasína láska a nádej. Avšak veľmi veľa rodičov o tejto svojej bezpodmienečnej láske svojim deťom nehovoria. Často počujeme: „Ty si zlý, pretože...“ „Mama ťa nebude mať rada, ak...“. Podmienená láska je najčastejšou a najväčšou chybou vo výchove. Zdravé sebavedomie detí sa formuje na základe bezpodmienečnej lásky vtedy, ak je osoba prijatá, majú ju v úcte, majú ju radi a konanie dieťaťa dostáva adekvátne ohodnotenie: „Synu, mám ťa veľmi rád, ale to, čo konáš, sa mi veľmi nepáči...“.

Zdravé sebavedomie dosp-

lých závisí od kvalite prežitého detstva - ako sa k nim v detstve správali rodičia a taktiež aj od pozitívnych a negatívnych udalostí v dospelosti. Ešte jeden faktor, ktorý silno vplýva na sebavedomie dospelých je náš spôsob prijatia a hodnotenia svojho detstva a životných udalostí. Vždy tu bude pokušenie vo všetkom obviňovať rodičov, učiteľov a vychovávateľov. A tak isto urobiť záver, že už sa nič nedá zmeniť. Isteže, minulosť už nezmeniš. S ňou sa môžeš len zmieriť a prestať obviňovať.

My môžeme zmeniť svoj vlastný postoj. Zdravé sebavedomie je moje rozhodnutie vážiť si seba samého. Narodil som sa, to znamená - mám svoju hodnotu, som milovaný!

Miroslav a Lilia, Sankt Petersburg

Trampoty v manželstve

LXVII. Vnímajme a doceňujme našu rozdielnosť

Nezhody v manželstve sú celkom normálne a v skutočnosti dobrou vecou pre manželov. Tí, ktorí majú úspešné manželstvo, to sú tí, ktorí sa spoločne popasujú so svojimi problémami a dokážu ich prekonať. Hlavnou príčinou hádok sú peniaze, osobné zlozvyky (najmä neupravenosť), deti, domáce práce, sex, rodičia a priatelia. Najbežnejšou formou sporu je zúrivá hádka, nasledovaná totálnym nedostatkom komunikácie.

Manželstvo - to sú dvaja ľudia s odlišným pôvodom, typom osobnosti, túžbami, názormi a prioritami spojení tým najintímnejším možným vzťahom až do konca života. K tomu treba pripočítať vrodennú sebeckosť ľudskej prirodzenosti: túžbu mať to po svojom, chrániť svoje práva, propagovať svoje názory a pretláčať svoje záujmy.

Nesúhlas a konflikt buď posilňujú alebo ničia manželstvo. Keď sa manžel a manželka rozhodnú presadzovať svoju vlastnú cestu a robia všetko preto, aby primáli toho druhého prijať ich spôsob myslenia, výsledkom je obvykle určitý druh "zákopovej vojny". Zakopeme sa, aby sme bránili vlastnú pozíciu, bránime sa tým, že si držíme toho druhého od tela a príležitostne podnikneme nejaký útok. Jednému z nás sa môže zdať, že v tejto prestrelke vyhráva, ale v skutočnosti obidvaja prehrávajú, pretože je medzi nami obrovský vyludnený priestor, plný ostnatého drôtu a

ostnatých slov, nevybuchnutých bômb a nedoriešených vecí. Konflikt zničil našu intimitu.

Nezhody však môžu viesť k rastu - ak sú obidvaja partneri pripravení spoločne sa s nimi popasovať. Riešenie však môže od nás vyžadovať hlbokú zmenu. Musíme obaja zladit' svoj krok. Treba si dobre uvedomiť naše rozdielnosti. Jedinečnosť prispieva ku vzniku konfliktu, ale poskytuje aj vzrušenie a pestrosť. Ak by sme mali na všetko rovnaký názor manželstvo by bolo nudné. Je to o tímovej práci. V našom prístupe k životu objavíme ešte veľa rozdielov, najmä preto, že protiklady sa priťahujú. Podvedome nás priťahuje niekto, kto nám dáva pocit úplnosti, kto má vlastnosti, ktoré nám chýbajú.

Na začiatku vzťahu sa obvykle snažíme vychádzať si navzájom v ústrety. Mnohé páry si dokonca ani neuvedomujú ich základné rozdiely. Zalúbenosť spôsobuje, že sme veľmi tolerantní a prispôbujeme naše správanie, aby nám to spolu ladilo. Potom, keď sa "medová fáza" pominie, práve tieto rozdiely, ktoré nás priťahovali, môžu sa stať príčinou konfliktu.

V tomto štádiu vzájomné prispôbovanie sa nahrádzajú snahy eliminovať rozdiely. Pokúšame sa nútiť nášho partnera, aby myslela, správala sa, tak ako my. Ak radi plánujeme vopred, očakávame, že aj on bude rád plánovať vopred. Ak si každý večer ukladáme oblečenie do šatníka,

očakávame od partnera to isté. Ak vytlačíme zubnú pastu odspodu tuby, očakávame, že bude náš partner postupovať rovnako. Kladieme požiadavky, manipulujeme, stávame sa podráždení a nahlas prejavujeme našu nespokojnosť. Toto všetko nevyhnutne udúša našu intimitu. Smutné je, že mnohé páry z toho potom vyvodlia, že sa nehodia jeden k druhému, ale nie je to tak. Rozdiely Boh vložil do muža a ženy na to, že sa môžu vzájomne dopĺňať a pracovať v náš prospech. Musíme prejsť poznaním od snahy eliminovať ich k vedomému oceneniu našej rozmanitosti.

Pri vzájomnej rozdielnosti si musíme všimnúť:

- Naše rozdielne osobnosti – uvedieme si teraz popis 5 kategórií odlišných typov osobnosti. V každej z tých kategórií máme všetci svoje preferencie, ktoré môžu byť mierne alebo extrémne. Pri extrémnych sa spoznáme pomerne ľahko! Miernu preferenciu je niekedy možné rozoznať iba v porovnaní s naším manželským partnerom. Pri každej z týchto piatich kategórií sa opýtajte sami seba, ku ktorému osobnostnému typu patríte vy a ku ktorému váš partner. Tam, kde sa líšime, musíme zvážiť či tieto rozdiely spôsobujú konflikt, alebo viac vzájomnej úcty.

1. introvert alebo extrovert – táto prvá kategória sa vzťahuje na náš zdroj energie. Extroverti odvodzujú svoju energiu od interakcií s ľuďmi. Väčšinu času chcú tráviť s inými a ožívajú na večierkoch. Rozhovory sú pre nich dôležité, pretože im umožňujú zorganizovať a vyjasniť si myšlienky. Extroverti si sem-tam



dokážu užívať aj samotu, ale ak jej je príliš veľa, vyčerpáva ich to emocionálne. Potrebujú stimuláciu z vonkajšieho sveta, aby si “dobili batérie”. Introverti, naopak, odvodzujú svoju energiu z tichej reflexie. Ich prirodzené zameranie je smerom na vnútorný svet myšlienok a ideí. Môžu byť prívetiví, priateľskí a starostliví, ale príliš veľa spoločenských kontaktov ich vyčerpáva a potrebujú čas osamote, aby sa spamätali. Obvykle uprednostňujú niekoľko blízkych priateľov pred množstvom známych a často si zvolia radšej večer strávený doma pred nejakým večierkom. Majú sklon byť tichší a usporiadať si myšlienky skôr, než niečo povedia. Introvert môže oceňovať ľahkosť, s ktorou extrovert nadväzuje vzťahy s takým množstvom rôznych ľudí, zatiaľ čo extrovert oceňuje u introverta jeho tichú hlbavosť a ľahkú meditáciu.

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa:

- 25. 11. Nedeľa Krista Kráľa – touto nedeľou sme vstúpili do posledného cirkevného týždňa, pred začatím nového cirkevného roka, ktorý začal prvou adventnou nedeľou

- 28. 11. sme slávili 11. výročie od požehnanja kostola sv. Ondreja, a to slávnostnou sv. omšou ráno o 7.00; v ten istý deň sme slávili aj 20. výročie od požehnanja farského kostola sv. Jozefa, robotníka o 17:00 h slávnostnou sv. omšou, ktorú celebroval Mons. Alojz Tkáč, emeritný biskup, ktorý presne pred dvadsiatimi rokmi ho posvätil

- 29. 11. sme oslávili taktiež 20. výročie od požehnanja kostola Sv. Barbory v Ovčí, a to slávnostnou sv. omšou večer o 17:00 h., ktorú celebroval Mons. Alojz Tkáč, emeritný biskup, jeho posvätitel'

- 30. 11. odpust sv. Ondreja sme oslávili v starobyľom kos-

tolíku na Vyšnom konci slávnostnou sv. omšou o 18:00 h.; túto omšu celebroval náš rodák Ján Kundrik, ktorý je farárom v Michalovej

- 2. 12. na 1. adventnú nedeľu sme oslávili sv. Barboru odpustovou slávnosťou o 10:30 h, ktorej je zasvätený kostol v Ovčí

Stane sa:

- 25. 12. - sviatok Narodenia Pána Ježiša (prikázaný sviatok)

- 31. 12. - sv. Silvestra, koniec kalendárneho roka 2012

- 1. 1. 2013 - Bohorodičky Panny Márie – prvý deň v roku (prikázaný sviatok)

- 6. 1. Zjavenie Pána – sviatok Troch Kráľov (prikázaný sviatok); v tento deň sa požehnáva „Trojkráľová voda“ a požehnanie domov

- 13. 1. - Nedeľa Krstu Pána - toto nedeľou sa končí vianočné obdobie a začína sa obdobie cez rok

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
10. 12.	Pondelok	18:00	90: za ZBP Kataríny		
11. 12.	Utorok	18:00	60: Za ZBP bohuznámej osoby		
12. 12.	Streda			18:00	† Žofia a Jakub Balogovci
13. 12.	Štvrtok	7:00	† Alžbeta Janošová (výročná)		
		18:00	† Štefan Foriš a Margita Čechová		
14. 12.	Piatok	18:00	† Helena Jenčová (výročná)	17:00	† Peter, Jozef, Helena a Mária Uliční
15. 12.	Sobota	7:00	† Jozef a Jozefína		
16. 12.	3. adventná nedeľa - C	7:30	za farnosť	9:00	† Bartolomej Jenča
		10:30	80: Helena Baluchová		
17. 12.	Pondelok				
18. 12.	Utorok	18:00	† Flavián Jenča		
19. 12.	Streda	18:00	† Helena Čechová (výročná)	18:00	† Jozef, Mária a Ján Kráľovci
20. 12.	Štvrtok	7:00	Za ZBP rod. Vaľovej, Kollárovej a Štofankovej		
21. 12.	Piatok	18:00	Za ZBP bohuznámej osoby	17:00	† František a Helena
22. 12.	Sobota	7:00	† reh. s. Dagmar, Mária, Veronika Štofankovci		
23. 12.	4. adventná nedeľa - C	7:30	za farnosť	9:00	† Mária, Justína, Jozef Kollárovcí
		10:30	† Jozef a Anna		
24. 12.	Štedrý deň	24:00	† Barbora, Rudolf, Viktória a Jozef	22:00	za živých členov ruženc. bratstva
25. 12.	Narodenie Pána	7:30	† Imrich, Mária, Pavol, Jozef a Monika	9:00	† Milan Balica, kňaz a rodičia
		10:30	za farnosť		
26. 12.	Sv. Štefan, mučeník	7:30	† Štefan Čech	9:00	† Štefan a Veronika Balogovci
		10:30	† Štefan Iskra		
27. 12.	Štvrtok	18:00	† Štefan a Františka		
28. 12.	Piatok	18:00	† František a Veronika Jenčovci	17:00	za členov ružencov. bratstva
29. 12.	Sobota	7:00	† Ján a František		
		7:30	† Štefan Novotný	9:00	† Jakub, Helena a Peter
30. 12.	Svätej Rodiny	10:30	za farnosť		
		15:00	† Ján, Anna, Martin, Anna, Jozef a Anna	8:00	† Jozefína a Ján Kollárovcí
1. 1.	Bohorodičky Panny Márie	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP rod. Pavla Kostelníka
		10:30	za ZBP bohuznámej rodiny		
2. 1.	Streda			18:00	† Magdaléna Godlová (výročná)
3. 1.	Štvrtok	7:00	za ZBP Márie Ungvarskej		
4. 1.	Piatok	18:00	† František, Regína, Ján, Viktória Štofankovci	17:00	
5. 1.	Sobota	7:00	za členov ružencového bratstva		
6. 1.	Zjavenie Pána	7:30	† František a Juliana	9:00	za farnosť
		10:30	† Žofia Šedová (výročná)		
7. 1.	Pondelok				
8. 1.	Utorok	18:00	za ZBP rod. Márie Stašíkovej		
9. 1.	Streda			18:00	
10. 1.	Štvrtok	7:00	† Michal		
11. 1.	Piatok	18:00	za ZBP Františky a Alžbety	17:00	† Milan Balica, kňaz a jeho rodičia
12. 1.	Sobota	7:00	za ZBP bohuznámej osoby		
13. 1.	Krst Krista Pána	7:30	za farnosť	9:00	† Ján Humeňanský
		10:30	† Štefan, Apolónia, Ján a Helena Iskrovci		



28. november 2012 - 20. výročie konsekrácie nášho fraského kostola; celebroval Mons. A. Tkáč, emeritný arcibiskup



29. november 2012 - 20. výročie konsekrácie nášho filiálneho kostola; celebroval Mons. A. Tkáč, emeritný arcibiskup



2. december 2012 - odpustová slávnosť sv. Ondreja, apoštola vo Vítaze; celebroval ThDr. Ján Kundrík, PhD



2. december 2012 - odpustová slávnosť sv. Barbory, mučenice v Ovčí; celebrolal d. o. Marek Hnat